

Gezamenlijk onderzoek 20 Friese gemeenten

**Rapportage inzake onderzoek kostenontwikkeling jeugdzorg
Friesland 2017 - 2018**

KPMG Accountants N.V.

29 maart 2019

Dit rapport heeft 61 pagina's

Gemeente Súdwest Fryslân
De heer R. Admiraal
Postbus 10.000
8600 HA SNEEK

Groningen, 29 maart 2019

Geachte heer Admiraal, beste Remco,

Bijgaand document betreft de rapportage die is opgesteld in het kader van de adviesopdracht 'Analyse kostenontwikkeling jeugdzorg'.

In deze rapportage wordt allereerst een managementsamenvatting gegeven (hoofdstuk 1), met hierin tevens een toelichting op de uitgevoerde opdracht en de onderzoeksvragen worden beantwoord. De hoofdstukken 2 tot en met 8 zijn ondersteunende hoofdstukken bij de beantwoording van de onderzoeksvragen.

De volgende bepalingen zijn door ons in acht genomen bij de uitvoering van het project:

- Voor de uitvoering van onze werkzaamheden hebben wij gebruik gemaakt van de data die is aangeleverd door de Friese gemeenten en 5 grote zorgaanbieders.
- De aard van de door ons uitgevoerde werkzaamheden brengt met zich mee dat geen accountantscontrole, beoordelingsopdracht of andere assuranceopdracht is uitgevoerd. Een en ander impliceert dat aan onze rapportage geen zekerheid met betrekking tot de getrouwheid van financiële of andere informatie kan worden ontleend.
- De deliverables van deze opdracht (of delen hieruit) zijn uitsluitend bestemd voor de Friese gemeenten en deze mogen, zonder onze uitdrukkelijke toestemming vooraf, niet aan derden ter beschikking worden gesteld.

Wij hebben deze opdracht met enthousiasme uitgevoerd. Wij hopen dat deze rapportage aan uw verwachtingen voldoet.

Mocht u vragen hebben over deze rapportage, dan kunt u vanzelfsprekend contact opnemen met ondergetekende.

Hoogachtend,

KPMG Accountants N.V.

Drs. Sikko Bruinsma
Partner

Inhoudsopgave

1	Management Samenvatting	3
1.1	Inleiding	3
1.2	Beantwoording van de onderzoeksvragen	5
2	Ontwikkeling uitbetalingen en schadelast specialistische jeugdhulp Friesland	14
3	Ontwikkeling cliëntenaantallen	22
3.1	Disclaimer	22
3.2	Aantallen cliënten – totaal en per gemeente	22
3.3	Aantal unieke cliënten per zorgaanbieder	24
3.4	Vergelijking aantal unieke cliënten op basis van data van zorgaanbieders versus vanuit de data van gemeenten	24
3.5	Conclusie ten aanzien van cliëntaantallen	25
4	Ontwikkeling gemiddelde vergoeding per cliënt	26
4.1	Disclaimer	26
4.2	De vergoeding per unieke cliënt per gemeente	26
4.3	De vergoeding per unieke cliënt per aanbieder	28
4.4	De vergoeding per unieke cliënt per verwijzer	29
4.5	Conclusie	30
5	Ontwikkeling gemiddelde inzet per cliënt	31
5.1	Disclaimer	31
5.2	Inzet per cliënt	31
5.3	Conclusie	32
6	Intensiteit zorgtrajecten	33
6.1	Disclaimer	34
6.2	Verdeling intensiteit – totaalniveau	34
6.3	Mogelijke impact van overgang naar nieuwe systematiek	36
6.4	Nadere analyse van conversiecliënten	38
6.5	Verdeling intensiteit – gemeenten	39
6.6	Verdeling intensiteit – aanbieders	39
6.7	Conclusie	41
7	Verdiepende analyse op data gemeenten	42
7.1	Stapelings- en garantieperiode	42
7.2	Uitbetalingen bij uitval	44
7.3	Conclusie	45

Friese Gemeenten

Rapportage inzake onderzoek kostenontwikkeling jeugdzorg Friesland 2017 - 2018
29 maart 2019

8	Verantwoorde productie door aanbieders	46
8.1	Disclaimer	46
8.2	Productie 2017 en 2018	46
8.3	Vergelijking productie aanbieders en gemeenten	47
8.4	Conclusie	49
A	Bijlage – Toelichting analyse	50
B	Bijlage – Diverse verdiepende analyses	56
C	Bijlage bij verantwoorde productie door aanbieders	59

1 Management Samenvatting

1.1 Inleiding

Opdrachtformulering

Het doel van deze adviesopdracht, zoals deze voorafgaand aan de opdracht is overeengekomen (opdrachtbevestiging d.d. 27/11/2018), is als volgt:

“Het verkrijgen van inzicht in de mogelijke kostenontwikkeling van jeugdzorg binnen de Friese gemeenten.”

Het onderzoek beoogt antwoord te geven op de volgende onderzoeksvragen:

1. Is er sprake van een stijging van kosten van de jeugdhulp in Friesland?
2. Als er sprake is van een kostenstijging, waardoor wordt deze dan verklaard?
  - Is er sprake van stijging van de zorgvraag; kwalitatief of kwantitatief?
  - Spelen ook andere factoren, zoals de toepassing van de nieuwe inkoopsystematiek, een rol?
3. Wat zijn op basis van de uitkomst van het onderzoek aanknopingspunten/handvatten om kostenstijging te beïnvloeden?

Aard en reikwijdte van de opdracht

In aanvulling op de opdrachtbevestiging is met u overeengekomen dat de scope van deze opdracht zich beperkt tot uitsluitend de kostenontwikkeling van de specialistische jeugdhulp.

De domeinen dyslexie, pleegzorg, crisiszorg, beschermd wonen en hoog specialistische jeugdhulp zijn buiten beschouwing gelaten in dit onderzoek.

Er is geen accountantscontrole toegepast op de ontvangen data van gemeenten en aanbieders.

Procesgang opdracht

De opdracht voor KPMG is opgestart na het overleg op 29 november 2018 met betrokkenen vanuit de Friese gemeenten en de zorgaanbieders. Tijdens dit overleg zijn het doel en de planning van de opdracht toegelicht. Naar aanleiding van dit overleg is het initiële tijdpad van de opdracht verruimd, omdat het tijdpad voor aanlevering van de data niet realistisch werd geacht.

Vervolgens heeft KPMG op 6 december de data-uitvraag uitgezet bij de 20 Friese gemeenten en bij de 5 grootste zorgaanbieders voor jeugdzorg in Friesland, namelijk: Jeugdhulp Friesland, Accare, GGZ Friesland, Reik en Fier. Gezien het moment van het uitvragen van de data, is bij de uitvraag voor gegevens over 2018 uitgegaan van de periode tot en met 31 oktober 2018.

Friese Gemeenten

Rapportage inzake onderzoek kostenontwikkeling jeugdzorg Friesland 2017 - 2018
29 maart 2019

De ingevulde templates zijn in week 52 door de betrokken gemeenten en zorgaanbieders aangeleverd (op twee zorgaanbieders na; zij hebben later in januari data aangeleverd). KPMG heeft de ingevulde data op hoofdlijnen gevalideerd (hier is geen gedetailleerde controle op uitgevoerd). In de daarop volgende weken zijn in afstemming tussen KPMG en betrokken partijen waar nodig aanpassingen en aanvullingen op de aangeleverde data doorgevoerd. Dit is een erg tijdrovend proces geweest, waarin gemeenten hun data meerdere malen opnieuw hebben moeten aanleveren.

Parallel aan het definitief maken van de aangeleverde data heeft afstemming plaatsgevonden met de werkgroep Kostenontwikkeling jeugdzorg omtrent de beoogde analyses en te hanteren uitgangspunten en zijn de analyses voorbereid.

Eind januari zijn de eerste inzichten naar aanleiding van de uitgevoerde analyses met zowel de werkgroep Kostenontwikkeling jeugdzorg als de opdrachtgever gedeeld en besproken. Hierna is een vervolg gegeven aan de analyses en zijn de inzichten opgenomen in deze rapportage.

Niet van alle zorgaanbieders is tijdig een volledige dataset met productiedata en gegevens over de hoeveelheid geleverde zorg ontvangen. De data vanuit gemeenten is vollediger, omdat deze de productiedata bevat van alle zorgaanbieders. Daarom is de keuze gemaakt om de analyses voor een groot deel te baseren op de data vanuit gemeenten.

Deze beperking in de data van de aanbieder heeft direct impact op onze onderzoeksmethodiek en daarmee op de mate waarin we op een goed onderbouwde manier de onderzoeksvragen kunnen beantwoorden. Voor het overgrote deel van de analyses is dus gebruikgemaakt van de data van gemeenten; daar waar analyses zijn gebaseerd op data vanuit de zorgaanbieders is dit expliciet vermeld.

Resultaat van de opdracht

Het resultaat van de opdracht betreft het voorliggende rapport en zal worden aangeboden aan de voorzitter van werkgroep 1, onze opdrachtgever.

De conceptrapportage is afgestemd met de leden van werkgroep 1.

De beschouwing van dit rapport dient vooral op provinciaal niveau gedaan te worden. Zichtbaar zal zijn dat voor individuele gemeenten soms uitschieters naar voren komen nadat wij de data hebben bewerkt. We hebben de analyse moeten doen met het op dat moment beschikbare basisbestand. De overall bevindingen, conclusie en aanbevelingen op provinciaal niveau worden hier niet door beïnvloed.

Tevens worden de uitkomsten van het onderzoek op 18 april 2019 gepresenteerd aan de portefeuillehouders.

Periode uitvoering opdracht

Het onderzoek heeft plaatsgevonden in de periode december 2018 tot en met maart 2019.

1.2 Beantwoording van de onderzoeksvragen

Relevante disclaimers

Bij de interpretatie van onderstaande bevindingen willen we de lezer wijzen op onderstaande belangrijkste disclaimers:

Onvolledigheid van de data:

- Voor veel analyses is gebruik gemaakt van data die gemeenten hebben aangeleverd.
- Scope aanlevering: 'cliënten waarvoor reeds een betaling heeft plaatsgevonden'. Cliënten die al wel in zorg zijn, maar waarvoor nog geen (aan)betaling heeft plaatsgevonden, worden derhalve niet meegeteld/ niet in dit onderzoek betrokken.
- Periode voor uitvraag data 2018: jaar 2018 t/m 31-10-2018.
- Beperking is dat de data onvolledig is doordat er achterstanden zijn in het afgeven van beschikkingen en declaraties.
- Op basis van de opdracht is dyslexie, pleegzorg, crisiszorg, beschermd wonen en hoog specialistische jeugdhulp niet in scope.

Onbetrouwbaarheid van de data:

- Inconsistenties in data van gemeenten heeft invloed op de uitkomsten van het onderzoek, hierdoor kunnen op gemeentelijk niveau uitschieters zichtbaar zijn. De conclusies dienen daarom vooral op provinciaal niveau getrokken worden.
- Bij de aanlevering van de data door zorgaanbieders is opgemerkt dat data op het moment van uitvragen niet geheel zuiver kon worden aangeleverd.
- Er is tevens gebruik gemaakt van de aangeleverde concept productieverantwoordingen. Ook hiervoor hebben zorgaanbieders aangegeven dat de definitieve verantwoordingen zullen gaan afwijken.
- Geen accountantscontrole op de aangeleverde data door gemeenten en aanbieders.

Beperkte beschikbaarheid van data van zorgaanbieders:

- Er heeft een uitvraag plaatsgevonden bij de volgende zorgaanbieders: REIK, Accare, GGZ Friesland, Jeugdhulp Friesland en Fier.
- Er is slechts door 3 zorgaanbieders data aangeleverd over de omvang van de daadwerkelijk geleverde uren/dagen zorg in 2018.
- Twee aannames gemaakt voor de lengte van de trajectduur van hersteltrajecten: gemiddeld 8 maanden en gemiddeld 12 maanden, voor nog lopende trajecten.

Leeswijzer

Hoofdstuk 2 geeft vooral een nadere uitleg over het verschil tussen betalingen en kosten en is daarmee ondersteunend bij de beantwoording van vraag 1. Voor vraag 2A (hoofdstukken 3 en 4), vraag 2B (hoofdstukken 5, 6 en 7) en vraag 3 (hoofdstuk 7 en 8) zijn eveneens ondersteunende hoofdstukken opgenomen in het rapport.

Friese Gemeenten

Rapportage inzake onderzoek kostenontwikkeling jeugdzorg Friesland 2017 - 2018
29 maart 2019

Beantwoording onderzoeksvragen

Onderstaand beantwoorden wij de onderzoeksvragen,

1. Is er sprake van een stijging van kosten van de jeugdhulp in Friesland?

Er is, op basis van de ontvangen data, een stijging in de berekende schadelast¹ zichtbaar van EUR 75 miljoen in 2017 (tot en met 31 oktober) naar EUR 95 miljoen in 2018 (tot en met 31 oktober). Kijkend naar de toegerekende kosten van de per 31 oktober 2018 afgeronde of lopende trajecten laten deze een kostenstijging zien van 27% in 2018 t.o.v. 2017.

Bepalend hierbij is de keuze voor inschatting van de gemiddelde duur van nog niet afgesloten trajecten. Op aangeven van enkele aanbieders hebben we hiervoor 8 maanden gehanteerd, daarmee komen we op de eerder genoemde stijging van 27%. Indien we deze 8 maanden verlengen tot 12 maanden, dan daalt dit percentage naar 21%. Dit komt omdat, als gevolg hiervan, een deel van de kosten, welke in eerste aanleg aan 2018 zijn toegerekend, nu in 2019 terecht komen. Daarmee worden de totale kosten in 2018 lager en voor datzelfde bedrag 2019 hoger. Dit is derhalve een dominante aanname in het onderzoek.

"Schadelast" voor gemeenten- specialistische jeugdhulp Friesland						
Gemeente	Vergoedingen zorg 2017 (gehele jaar) (K)	Vergoedingen zorg 2017 (t/m 31-10-2017) (terug-extrapoleren)	Vergoedingen 2018 (t/m 31-10-2018)* (L)	Procentuele verandering	Vergoedingen 2018 (t/m 31-10-2018)**	Procentuele verandering
Achtkarspelen	€ 4.825.213	€ 4.021.009	€ 4.882.284	21%	€ 4.601.907	14%
Ameland	€ 238.494	€ 198.745	€ 347.632	75%	€ 322.757	62%
Dantumadiel	€ 2.348.760	€ 1.957.300	€ 2.376.354	21%	€ 2.219.001	13%
Dongeradeel	€ 2.211.176	€ 1.842.646	€ 2.891.398	57%	€ 2.653.856	44%
Ferwerderadiel	€ 810.271	€ 675.226	€ 954.782	41%	€ 886.370	31%
Fryske marren	€ 5.075.442	€ 4.229.533	€ 6.018.249	42%	€ 5.770.389	36%
Harlingen	€ 1.348.064	€ 1.123.386	€ 2.050.830	83%	€ 1.925.483	71%
Heerenveen	€ 7.932.699	€ 6.610.580	€ 6.791.936	3%	€ 6.424.255	-3%
Kollumerland	€ 1.572.524	€ 1.310.436	€ 1.751.720	34%	€ 1.621.832	24%
Leeuwarden	€ 19.251.612	€ 16.043.004	€ 21.240.597	32%	€ 20.097.570	25%
Ooststellingwerf	€ 4.130.361	€ 3.441.966	€ 4.338.913	26%	€ 4.086.037	19%
Opsterland	€ 5.845.514	€ 4.871.260	€ 4.656.023	-4%	€ 4.426.786	-9%
Schiermonnikoog	€ 15.715	€ 13.096	€ 16.174	24%	€ 13.616	4%
Smallingerland	€ 12.617.874	€ 10.514.891	€ 12.023.027	14%	€ 11.512.033	9%
Sudwest-fryslan	€ 10.854.210	€ 9.045.171	€ 10.621.709	17%	€ 10.127.317	12%
Terschelling	€ 405.813	€ 338.177	€ 427.324	26%	€ 421.348	25%
Tytsjerksteradiel	€ 4.258.074	€ 3.548.394	€ 4.320.308	22%	€ 4.049.657	14%
Vlieland	€ 38.829	€ 32.358	€ 45.142	40%	€ 42.903	33%
Waadhoeke	€ 3.088.546	€ 2.573.788	€ 5.584.191	117%	€ 5.376.528	109%
Weststellingwerf	€ 3.417.200	€ 2.847.665	€ 4.282.829	50%	€ 4.091.689	44%
Totaal	€ 90.286.392	€ 75.238.630	€ 95.621.424	27%	€ 90.671.334	21%

Tabel M.1: 'Schadelast' voor gemeenten

* Voor niet-afgesloten hersteltrajecten uitgegaan van doorlooptijd van 8 maanden, tenzij op peildatum al 8 maanden (240 dagen) zijn verstreken; in dat geval uitgaan van 12 maanden (365 dagen).

** Voor niet-afgesloten hersteltrajecten uitgegaan van doorlooptijd van 12 maanden (365 dagen).

¹ Onder schadelast verstaan we de som van de door gemeenten betaalde vergoedingen voor zover die betalingen moeten worden toegerekend aan zorg die geleverd is in het betreffende jaar. Voor hersteltrajecten moest daarbij een veronderstelling worden gehanteerd over de verwachte gemiddelde zorgduur teneinde een juiste toerekening van de zorg over 2018 en 2019 te kunnen vaststellen.

Friese Gemeenten

Rapportage inzake onderzoek kostenontwikkeling jeugdzorg Friesland 2017 - 2018
29 maart 2019

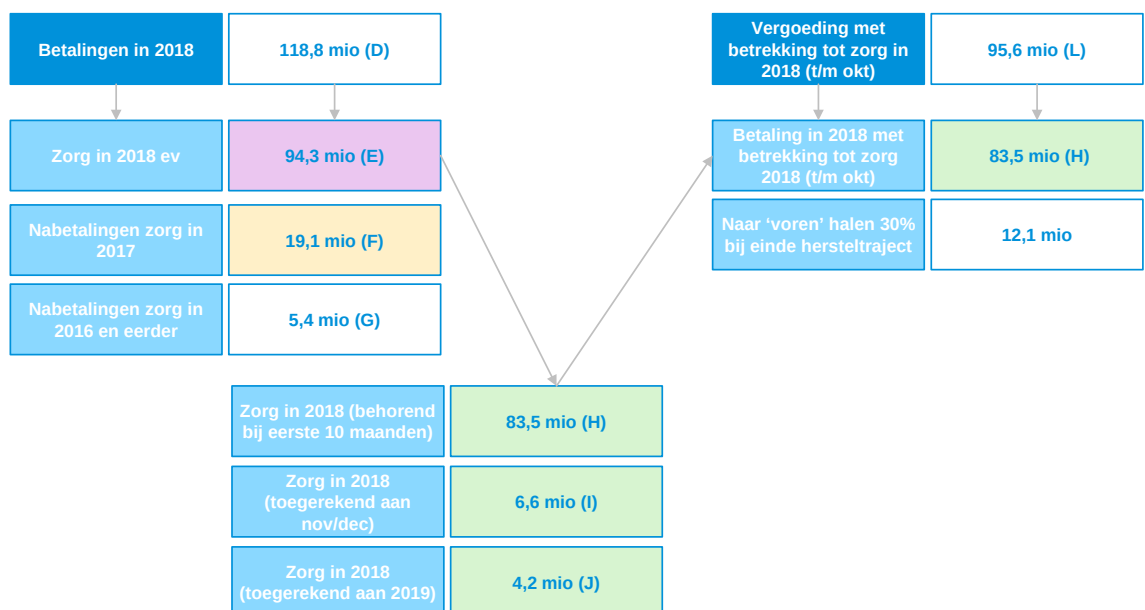
- De schadelast voor gemeenten wordt nog beïnvloed door de onzekerheid die bestaat omtrent doorlooptijden van trajecten en door onvolledigheid van administraties.
- Naast de schadelast zijn ook de betalingen in 2017 en 2018 inzichtelijk gemaakt. Figuur M.1 laat bijvoorbeeld zien dat in 2018 nog EUR 19,1 miljoen is uitbetaald voor zorg geleverd in 2017. Voor een nadere toelichting verwijzen we u graag naar hoofdstuk 2. Daar worden ook alle individuele bedragen in figuur M.1 nader toegelicht.

Als het goed is hadden de gemeenten deze nabetaling reeds voorzien in de jaarrekening 2017. Mocht dit niet zo zijn, dan drukken deze kosten op het budget van 2018, terwijl ze eigenlijk in 2017 thuishoren.

- Wanneer we de uitbetalingen en de verwachte schadelast vergelijken, blijkt dat (uitgaande van de aanname van een doorlooptijd van 8 maanden voor hersteltrajecten) het betaalde bedrag van EUR 83,5 miljoen voor de in 2018 geleverde zorg lager ligt dan de verwachte schadelast van EUR 95,6 miljoen voor de periode tot en met 31 oktober 2018.

Dit komt doordat ook de toekomstige 30%-uitbetalingen aan de gehele looptijd van trajecten toegerekend moeten worden. Uitgangspunt is dat voor alle trajecten de 30% afrekening wordt gedaan. De praktijk is dat, op basis van het administratieprotocol, dit niet voor 100% het geval zal zijn. Dit heeft derhalve mogelijk nog een wat nivellerend effect op de kosten van 2018.

Desalniettemin is dit een forse component, daar 49% van alle gestarte hersteltrajecten in de eerste 10 maanden van 2018 gestart zijn in januari, en dus op basis van de gemiddelde duur van 8 maanden al afgerekend (30%-betaling) hadden moeten zijn.

Figuur M.1: betalingen in 2018

2. A. Als er sprake is van een kostenstijging, waardoor wordt deze dan verklaard?

- Op basis van de aangeleverde data van zowel gemeenten als een beperkt aantal zorgaanbieders is er een cliëntdaling waarneembaar in 2018 ten opzichte van 2017. Een belangrijke kanttekening bij deze uitkomst is dat er vanuit gemeenten en zorgaanbieders wordt aangegeven dat de data (voor met name 2018) onvolledig is. Ook geldt voor een aantal gemeenten dat sprake is van een stijging van unieke cliënten. We kunnen dus voorlopig concluderen dat de kostenstijging zoals we die op totaal niveau zien, niet wordt veroorzaakt door een stijging van het totale aantal cliënten in Friesland.
- Daarnaast zijn alleen de betaalde cliënten in scope. We weten ook dat er cliënten al in zorg zijn, maar waarvoor geen nog (aan)betaling heeft plaatsgevonden. Dit zal nog een verhogend effect hebben op het aantal cliënten en zit nu vooral in de 'onvolledigheid' waarnaar we al enkele malen hebben gerefereerd.
- Er is wel sprake van zorg die is overgeheveld van de Wlz naar de Jeugdwet (dit zijn vooral cliënten bij kinderdagcentra van Reik, waarvoor geen Wlz-indicatie meer wordt afgegeven) met een door de zorgaanbieder geschatte omvang van EUR 3 miljoen. Dit bedrag is niet verder gevalideerd. Mogelijk was het eerste effect hiervan ook al zichtbaar in 2017.
- Vanwege de grote wijziging in de productstructuur van de inkoopssystematiek waarmee in 2017 werd gewerkt en waarmee in 2018 is gewerkt is vanuit de productiedata geen uitspraak te doen omtrent de ontwikkeling van de zorgwaarde van cliënten. We hebben vooral gekeken naar de ontwikkeling in de 'gekozen' intensiteit door de aanbieders. De keuze voor intensiteit bepaalt het tarief dat de gemeente dient te betalen.

Uit de analyse is gebleken dat de gemiddelde vergoeding per unieke cliënt in 2018 met 37% (zie tabel 4.1, tevens opgenomen op de volgende pagina) is toegenomen ten opzichte van 2017.

Ondanks dat de productiedata van 2018 onvolledig zijn, is op basis van de reeds bekende populatie geconstateerd dat de vergoeding per cliënt op totaalniveau fors is gestegen (op gemeenteniveau zijn hier zowel stijgingen als dalingen in zichtbaar).

Friese Gemeenten

Rapportage inzake onderzoek kostenontwikkeling jeugdzorg Friesland 2017 - 2018
29 maart 2019

Vergoedingen specialistische jeugdhulp Friesland					
Gemeente	Gemiddelde vergoeding per unieke cliënt 2017 (t/m 31-10-2017)	Gemiddelde vergoeding per unieke cliënt 2018 (t/m 31-10-2018)*	Verandering gemiddelde vergoeding per unieke cliënt 2018 (t/m 31-10) versus 2017 (t/m 31-10)*	Gemiddelde vergoeding per unieke cliënt 2018 (t/m 31-10-2018)**	Verandering gemiddelde vergoeding per unieke cliënt 2018 (t/m 31-10) versus 2017 (t/m 31-10)**
Achtkarspelen	€ 5.736	€ 8.083	41%	€ 7.619	33%
Ameland	€ 4.229	€ 6.816	61%	€ 6.329	50%
Dantumadiel	€ 7.767	€ 7.715	-1%	€ 7.205	-7%
Dongeradeel	€ 6.652	€ 7.589	14%	€ 6.966	5%
Ferwerderadiel	€ 6.620	€ 6.869	4%	€ 6.377	-4%
Fryske marren	€ 4.705	€ 8.585	82%	€ 8.232	75%
Harlingen	€ 4.239	€ 6.928	63%	€ 6.505	53%
Heerenveen	€ 6.387	€ 7.391	16%	€ 6.990	9%
Kollumerland	€ 8.242	€ 7.962	-3%	€ 7.372	-11%
Leeuwarden	€ 7.282	€ 10.197	40%	€ 9.648	32%
Ooststellingwerf	€ 6.157	€ 9.154	49%	€ 8.620	40%
Opsterland	€ 7.325	€ 8.496	16%	€ 8.078	10%
Schiermonnikoog	€ 3.274	€ 4.044	24%	€ 3.404	4%
Smallingerland	€ 7.134	€ 9.626	35%	€ 9.217	29%
Sudwest-fryslan	€ 5.305	€ 6.942	31%	€ 6.619	25%
Terschelling	€ 5.732	€ 11.870	107%	€ 11.704	104%
Tytsjerksteradiel	€ 5.393	€ 7.841	45%	€ 7.350	36%
Vlieland	€ 2.489	€ 4.514	81%	€ 4.290	72%
Waadhoeke	€ 5.047	€ 8.935	77%	€ 8.602	70%
Weststellingwerf	€ 5.823	€ 9.778	68%	€ 9.342	60%
Totaal	€ 6.230	€ 8.563	37%	€ 8.120	30%

Tabel 4.1: Vergoeding per unieke cliënt en per gemeente

* Voor niet-afgesloten hersteltrajecten uitgegaan van doorlooptijd van 8 maanden, tenzij op peildatum al 8 maanden (240 dagen) zijn verstreken; in dat geval uitgaan van 12 maanden (365 dagen).

** Voor niet-afgesloten hersteltrajecten uitgegaan van doorlooptijd van 12 maanden (365 dagen).

Resumé

Overall kan de kostenstijging van berekende 75 miljoen (10 maanden 2017) naar de berekende 95 miljoen (10 maanden 2018) voor een deel worden verklaard door:

1. Incidentele effecten als oorzaak van kostenstijging

- Onevenredig hoge tarieven voor conversiecliënten inzake hersteltrajecten (d.w.z. nagenoeg geen verschil met reguliere cliënten, terwijl gemiddeld gezien conversiecliënten maar een 'half' traject zouden moeten afnemen): in totaal circa EUR 7 miljoen (betreft een ruwe schatting, gebaseerd op een aantal belangrijke aannames namelijk het aantal conversiecliënten met een hersteltraject maal de helft van de gemiddelde vergoeding van een hersteltraject).
- *Afwijking administratieprotocol. Mogelijk incidenteel, in ieder geval potentie voor kostenbesparing:*
  - parallele trajecten: EUR 2,2 miljoen (unieke bsn nummers);
  - start nieuw traject in garantieperiode: EUR 3,3 miljoen (onduidelijk is of dit ook in 2017 aan de orde kan zijn);
  - onterecht uitbetalen van de afsluitende 30% van het tarief wanneer resultaten niet behaald zijn: EUR 0,7 miljoen.

2. Structurele effecten als oorzaak van kostenstijging

- Overheveling van zorg vanuit de Wlz naar de Jeugdwet: geschat: EUR 3 miljoen.
- Verder zijn er, zoals aangegeven, aanwijzingen dat de nieuwe inkoopsystematiek prikkels bevat die een opwaarts effect hebben op de tarieven, welke niet per definitie onterecht hoeven te zijn, maar wellicht een meer kostendekkende situatie voor de zorgaanbieders opleveren. (zie verder beantwoording vraag 2B)

3. Betalingen versus kosten

(Geen verklaring voor kostenstijging, maar wel toename betalingen in 2018.)

- De introductie van trajecten in 2018, heeft tot gevolg dat er relatief veel betalingen in 2018 hebben plaatsgevonden (70% voorschot bij aanvang), welke qua kosten toe te rekenen zijn aan 2019, omdat dan de feitelijke zorglevering zal plaatsvinden. Betalingen in 2018 zijn dus niet direct maatgevend voor kosten 2018.

Op basis van dit onderzoek is niet concreet te maken of dit de verdere stijging van de kosten in 2018 ten opzichte van 2017 geheel verklaart.

2. B. Spelen ook andere factoren, zoals de toepassing van de nieuwe inkoopsystematiek, een rol?

- Er is sprake van een belangrijke wijziging in de systematiek die de zorgaanbieders direct invloed geeft op de tarieven per traject: de nieuwe inkoopsystematiek geeft zorgaanbieders de vrijheid om de intensiteit van een traject (binnen het geïndiceerde profiel) te bepalen.
- Dit heeft een zorginhoudelijk motief, maar de tarieven hangen een-op-een samen met de gekozen intensiteit per profiel, wat betekent dat de zorgaanbieders hiermee direct invloed is gegeven op het te ontvangen tarief voor een traject.

Dit was in 2017 niet het geval; er is dus sprake van een mogelijk kosten opdrijvende prikkel in het nieuwe systeem.

Aangezien zorgaanbieders zelf ook aangeven in de afgelopen jaren onvoldoende gecompenseerd te zijn voor de stijging van hun interne kostprijs, is het aannemelijk dat dit zich vertaalt in de gemiddeld hogere vergoeding per cliënt.

- Er zijn tevens relatief grote 'sprongen' in de tarievenstructuur zichtbaar (door een vereenvoudigde productstructuur ten opzichte van 2017). Dit maakt de impact van een verhoging van de intensiteit van een traject relatief groot.

Wanneer een zorgaanbieder moet kiezen tussen twee intensiteiten en om zichzelf niet tekort te doen uitgaat van de hogere intensiteit, is de impact hiervan relatief groot. Deze situatie kan in de praktijk vaak voorkomen en op totaalniveau een behoorlijke impact hebben. Dit hebben we echter niet onderzocht.

- De inschaling in intensiteiten is in beeld gebracht, maar dit kan niet getoetst worden aan een vooraf verwachte verdeling. Er kunnen op basis hiervan dan ook geen duidelijke conclusies getrokken worden. We zien echter niet dat er overwegend voor de zwaarste intensiteiten wordt gekozen.
- Trajecten met intensiteit G, H of I zijn, naar wij hebben vernomen, later aan het contract 'Specialistische Jeugdhulp' toegevoegd. In totaal is 8% van de uitbetaalde vergoedingen voor dit type trajecten geweest.
- Er is wel geconstateerd dat conversiecliënten met een hersteltraject (cliënten overlopend van 2017 naar 2018) hoger dan vooraf verwacht zijn ingeschaald (de intensiteit en daarmee het te hanteren tarief is vergelijkbaar met niet conversiecliënten), terwijl de verwachting is dat deze trajecten gemiddeld al voor de helft zouden zijn afgerond in 2017 en daarmee goedkoper zouden zijn dan niet-conversietrajecten.
- Uit het onderzoek is naar voren gekomen dat in 2018 nog regelmatig (en vaak bewust) is afgeweken van de bepaalde voorwaarden in het inkoopcontract als het gaat om stapeling van trajecten, het binnen de garantieperiode toch opstarten van een nieuw traject, het toch uitbetalen van de 30% bij een hersteltraject waar de beoogde resultaten niet zijn behaald. (Tijdelijke) verschillen tussen contractvoorwaarden en het administratieprotocol kunnen hiervan eveneens de oorzaak zijn.

Hier liggen richting 2019 mogelijkheden voor besparing op de kosten voor specialistische jeugdhulp.

3. Wat zijn op basis van de uitkomst van het onderzoek aanknopingspunten/handvatten om kostenstijging te beïnvloeden?

We maken hier onderscheid in 3 hoofdcategorieën, welke onderstaand worden toegelicht.

1. Administratievoering moet naar een hoger niveau

In algemene zin is het belangrijk om stil te staan bij het punt dat de dataverzameling erg moeizaam is verlopen, terwijl de uitvraag zich concentreerde op basale data die voor sturing in het algemeen erg belangrijk is. Dit laat zien dat de administraties niet goed op orde zijn, wat reeds bekend was, maar het is in dit onderzoek nogmaals bevestigd.

Dit is wel een belangrijk gegeven, aangezien dit monitoring en sturing op jeugdzorgbudgetten sterk beperkt.

Onderlinge tussentijdse afstemming tussen gemeenten en zorgaanbieders is op dit moment onvoldoende of niet ingeregeld, waardoor er moeilijk grip gekregen kan worden op de ontwikkeling van de kosten. Hierbij valt bijvoorbeeld te denken aan het maandelijks afstemmen van het aantal cliënten in zorg bij de aanbieder met het aantal actieve cliënten in de gemeentelijke administratie.

Beide partijen hebben elkaar nodig bij de individuele ambitie om beter in control te geraken ten aanzien van de voorspelbaarheid van de inzet en kosten van jeugdzorg.

Verbetering van de administraties en aanvullende afspraken omtrent monitoring zijn noodzakelijk om meer grip te krijgen op de kosten.

2. Systematiek biedt ruimte aan keuzevrijheid in tarief

Verder lijkt de invloed die zorgaanbieders hebben op tarieven een belangrijk punt om aandacht voor te hebben als het gaat om de beheersing van de kosten.

We hebben geen onderzoek gedaan naar mogelijke inhoudelijke verzwarende van cliënten dan wel stijging van de daadwerkelijke kosten van aanbieders die een stijging van de vergoeding per cliënt zouden rechtvaardigen.

De huidige systematiek laat echter veel ruimte voor zorgaanbieders om invloed uit te oefenen op de tarieven.

Gezien de mogelijke financiële impact hiervan is ook een tegengestelde prikkel hiervoor sterk aan te bevelen c.q. te overwegen.

3. Adequaat (strategisch) contractmanagement ontbreekt

Tot slot is aangegeven dat om diverse redenen in 2018 is afgeweken van de afspraken in contracten. Handhaving van contracten zal bijdragen aan een reductie van kosten.

Voor het vervolg zouden we in ieder geval willen adviseren om in dit kader aandacht te hebben voor de volgende aspecten:

- Overweeg de introductie van een instrument om de gewenste budgetbeheersing op hersteltrajecten in te regelen.

Friese Gemeenten

Rapportage inzake onderzoek kostenontwikkeling jeugdzorg Friesland 2017 - 2018
29 maart 2019

- Beoordelen van tariefopbouw bij hersteltrajecten, mogelijk is tussenstap tussen 'C' en 'D' wenselijk. We hebben begrepen dat dit punt inmiddels is opgepakt.
- Onderzoek naar de mogelijkheden van het verkorten van toegestane periode van 'nabetaling', dan wel maximeren in procentuele zin.
- Noodzaak voor het op orde hebben van administraties (bij gemeente en aanbieder), mogelijk hier ook eisen aan verbinden.
- Inregelen van tussentijdse gegevensuitwisseling.
- Helderheid over bereiken 'resultaat' bij resultaatgerichte bekostiging. Laat de aanbieders actief aantonen dat ze het eigen proces waarmee ze zelf vaststellen dat ze resultaten hebben bereikt op orde hebben.
- Welke afspraken zijn er gemaakt ten aanzien van conversie cliënten, en hoe is hier invulling aan gegeven.
- En zeker niet in de laatste plaats: "wie is verantwoordelijk voor het voeren van strategisch contractmanagement?"

Een resumerende vraag kan zijn, hoewel dit geen van de onderzoeksvragen betrof, hebben we nu de volledige kostenstijging ten opzichte van 2017 in beeld?

Dat antwoord kunnen we nog niet geven.

Uit voorgaande jaren weten we dat de zorgaanbieders achterlopen met het informeren van de gemeenten over / declareren van facturen voor indicaties van andere verwijzers zoals huisartsen.

Ook is er vaak sprake van vertraging in de verwerking van declaraties voor cliënten die zorg ontvangen in onderaannemerschap. De gemeentelijke data, dit geldt met name voor 2018, is dus naar alle waarschijnlijkheid niet compleet.

2 Ontwikkeling uitbetalingen en schadelast specialistische jeugdhulp Friesland

Het hoofddoel van deze opdracht is inzicht te krijgen in de vraag of er sprake is van een kostenstijging binnen de specialistische jeugdhulp in Friesland in 2018 ten opzichte van 2017. Om antwoord te kunnen geven op de vraag kijken we naar twee verschillende aspecten:

1. de betalingen die gedaan zijn in 2017 en 2018;
2. de schadelast behorend bij 2017 en 2018. Onder schadelast verstaan we de som van de door gemeenten betaalde vergoedingen voor zorg die geleverd is in het betreffende jaar.

Onderstaand wordt het verschil tussen deze twee begrippen verder toegelicht.

Bij gemeenten hebben wij de uitvraag gedaan naar alle betalingen die in 2017 en 2018 zijn gedaan. Deze betalingen kunnen nog betrekking hebben gehad op 'oude' jaren. Bijvoorbeeld betalingen in 2018 die betrekking hebben op zorg die is geleverd in 2017 horen wel bij de betalingen in 2018, maar niet bij de schadelast van 2018.

In 2018 is gewerkt met een nieuwe bekostigingssystematiek die voor een groot deel uitgaat van trajecten, met een voorfinanciering van 70% van de trajectprijs en een betaling van de overige 30% achteraf, mits de bijbehorende resultaten zijn behaald. Voor 2018 geldt daarom dat een deel van de betalingen voor trajecten die pas in 2019 worden afgerond al is gedaan. Een deel van de vergoedingen behoort dus niet tot de schadelast van 2018, maar tot de schadelast van 2019.

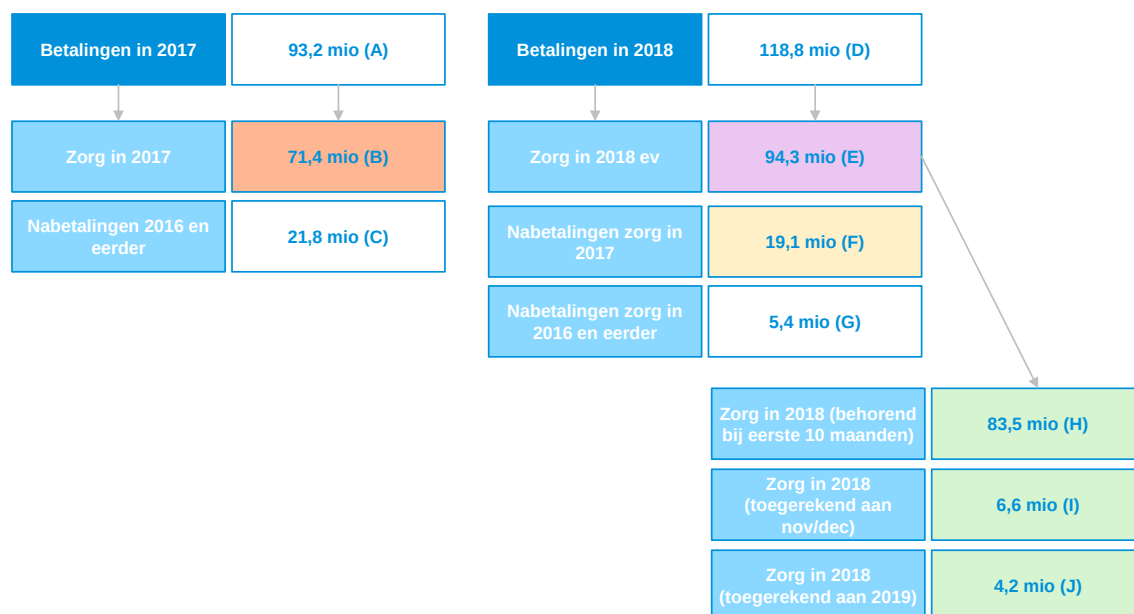
1. De betalingen die gedaan zijn in 2017 en 2018

Op totaalniveau kunnen de we betalingen in geheel 2017 respectievelijk 2018 (tot en met 31 oktober) die zijn gedaan door de gemeenten aan de aanbieders, op basis van de brongegevens van de gemeenten als volgt splitsen:

Friese Gemeenten

Rapportage inzake onderzoek kostenontwikkeling jeugdzorg Friesland 2017 - 2018
29 maart 2019

Figuur 2.1 Overzicht betalingen in 2017 en 2018

In de volgende tabel hebben we vervolgens per gemeente de betalingen voor 2017 en 2018 (periode tot en met 31 oktober 2018) weergegeven met een splitsing naar de jaren waarop deze betrekking hebben.

Overzicht betalingen inzake specialistische jeugdzorg in 2017 en 2018								
Gemeente	Betalings in 2017			Betalings in 2018 (2019: op basis van gemiddelde doorlooptijd trajecten van 8 maanden)				
	Met betrekking tot jaren vóór 2017 (C)	Met betrekking tot 2017 (B)	Totaal - betalingen in 2017 (A)	Met betrekking tot jaren vóór 2017 (G)	Met betrekking tot 2017 (P)	Met betrekking tot 2018 (H+I)	Met betrekking tot 2019 (J)	Totaal - betalingen in 2018 (t/m 31-10-2018) (D)
Achtkarspelen	1.522	3.205	4.726	368	1.629	4.544	190	6.730
Ameland	-	163	163	-	75	324	14	413
Dantumadiel	165	2.349	2.513	-	-	2.284	160	2.444
Dongeradeel	199	2.211	2.410	-	-	2.812	258	3.070
Ferwerderadiel	78	810	888	-	-	926	104	1.030
Fryske marren	-	5.075	5.075	-	-	5.639	171	5.810
Harlingen	457	791	1.247	261	585	1.887	97	2.829
Heerenveen	1.936	5.807	7.744	635	2.127	6.738	264	9.764
Kollumerland	117	1.573	1.689	-	-	1.718	141	1.859
Leeuwarden	29	19.220	19.250	16	31	20.187	1.193	21.427
Ooststellingwerf	1.620	2.528	4.148	519	1.602	4.054	179	6.355
Opsterland	2.617	3.905	6.523	953	1.940	4.367	170	7.430
Schiermonnikoog	8	16	23	-	-	15	1	16
Smallingerland	4.542	8.508	13.050	883	4.223	11.258	387	16.751
Sudwest-fryslân	3.192	6.672	9.864	1.046	4.182	9.936	383	15.548
Terschelling	197	218	415	23	195	391	11	619
Tytsjerksteradiel	1.513	3.004	4.517	427	1.262	4.032	198	5.919
Vlieland	19	11	31	6	28	37	1	71
Waadhoeke	2.402	3.011	5.413	9	78	5.064	115	5.266
Weststellingwerf	1.259	2.281	3.540	221	1.136	3.962	126	5.445
TOTAAL	21.872	71.358	93.230	5.366	19.094	90.174	4.161	118.795

Tabel 2.1: Overzicht betalingen inzake specialistische jeugdhulp in 2017 en 2018

Uit bovenstaande tabel blijkt dat in zowel 2017 als 2018 sprake is van forse nabetalings vanuit voorgaande jaren. In 2018 ligt het bedrag aan nabetalings op totaalniveau circa EUR 3 miljoen hoger dan in 2017. Bepalend voor de impact hiervan op de budgetoverschrijdingen van gemeenten is de vraag in hoeverre deze nabetalings in

2017 per jaareinde al volledig waren voorzien of dat dit niet het geval is geweest. Dit kan per gemeente verschillen en ligt buiten de scope van deze opdracht.

In het geval dat deze nabetalingen niet voorzien waren, zullen nog lasten vanuit voorgaande jaren gaan drukken op de budgetten van 2018. De impact van de nabetalingen zal per gemeente dus verschillend zijn. Voor 2018 is het dan ook eveneens weer belangrijk dat een goede schatting wordt gemaakt van nabetalingen die in 2019 verwacht kunnen worden met betrekking tot zorg die in 2018 geleverd is.

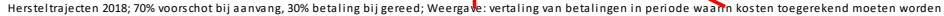
2. De schadelast behorend bij 2017 en 2018

Er is, zoals gezegd, een belangrijk onderscheid te maken tussen het moment van betalen en de periode waaraan de kosten voor gemeenten toegerekend dienen te worden (de schadelast voor de gemeenten). In dit onderdeel presenteren we de schadelast voor 2017 en 2018. Onder schadelast verstaan we de som van de door gemeenten betaalde vergoedingen voor zorg die geleverd is in het betreffende jaar.

Aangezien bij gemeenten op dit moment niet duidelijk is welk deel van de betalingen van 2018 betrekking heeft op zorg die nog in 2019 geleverd moet worden, hebben we ten aanzien hiervan gewerkt met een aantal uitgangspunten en aannames om de schadelast voor 2018 te berekenen:

- We zijn ervan uitgegaan dat de hersteltrajecten (die nog niet zijn afgesloten voor 31 oktober 2018) een doorlooptijd hebben van 8 maanden (dit is gebaseerd op de aanlevering van zorgaanbieders).
- Als we zicht willen krijgen op de 'schadelast' betrekking hebbend op 2018 dan dienen we voor de hersteltrajecten ook de 30%-uitbetalingen, die bij succesvolle afronding van hersteltrajecten worden uitbetaald, op basis van de looptijd toe te rekenen aan 2018. Voor de trajecten die voor 31 oktober 2018 nog niet waren afgerond hebben we deze toerekening gedaan voor de hersteltrajecten. Hiermee hebben we het uitgangspunt gehanteerd dat voor 100% van de hersteltrajecten de 30%-uitbetaling gaat plaatsvinden. In de praktijk zal dit percentage iets lager liggen vanwege een deels niet-succesvolle afronding van trajecten.
- In figuur 2.2 hebben we grafisch in beeld gebracht welke periode welk deel van de kosten toegerekend zou moeten worden, uitgaande van de startdatum van een traject. De verticale lijn geeft het eind van de onderzoeksperiode aan (31 oktober 2018). De diagonale rode lijn geeft het moment aan waarop 70% van de doorlooptijd van een traject is bereikt. Voor de trajecten die gestart zijn in de maanden januari tot en met april behoort dan ook een deel van de 30%-uitbetalingen (die in veel gevallen nog niet zijn gedaan in de periode tot en met 31 oktober) nog als schadelast te worden toegerekend aan de periode tot en met 31 oktober 2018.

Rapportage inzake onderzoek kostenontwikkeling jeugdzorg Friesland 2017 - 2018
29 maart 2019

— Het toerekenen van kosten aan perioden werkt dan als volgt. Uitgaande van een gemiddelde looptijd van 8 maanden geldt dat alle trajecten gestart in januari, februari en maart volledig gereed zouden zijn per 31 oktober. De maand april is per 31 oktober voor 87,5% gereed. Indien bepaald moet worden welke kosten van de trajecten van april in deze periode (1 januari 2018 tot en met 31 oktober 2018) thuishoren, is dit dus 87,5% van de 100%-vergoeding (en niet alleen het 70%-voorschot dat op het moment van data-aanlevering is betaald). Kijkend naar de trajecten van oktober hoort slechts 12,5% van de 100%-vergoeding in deze periode (en dus niet het volledige voorschot ad 70%).

- Voor de schadelast van 2017 is de berekening een stuk eenduidiger, omdat in dit jaar werd gewerkt met een betaling achteraf, per maand of na afloop van de behandeling (in geval van DBC's). Op basis van startdatum en einddatum van cliënten zijn uitbetaalde vergoedingen toegerekend aan het jaar 2017.

Vergoeding met betrekking tot zorg in 2017	90,3 mio (K)	Vergoeding met betrekking tot zorg in 2018 (t/m okt)	95,6 mio (L)
Betaling in 2017 met betrekking tot zorg in 2017	71,4 mio (B)	Betaling in 2018 met betrekking tot zorg 2018 (t/m okt)	83,5 mio (H)
Betaling in 2018 met betrekking tot zorg in 2017	19,1 mio (F)	Naar 'voren' halen 30% bij einde hersteltraject	12,1 mio
Afronding door data inconsistentie in data	-/- 0,2 mio		

Op basis van het rechtergedeelte van figuur 2.3 blijkt dus dat nog EUR 12,1 miljoen aan kosten toegerekend dient te worden aan de periode 1 januari 2018 tot en met 31 oktober 2018 vanwege de mogelijke toekomstige betalingen van de 30%-factuur bij einde traject.

Friese Gemeenten

Rapportage inzake onderzoek kostenontwikkeling jeugdzorg Friesland 2017 - 2018
29 maart 2019

Dat lijkt heel erg fors, maar niet wanneer inzicht wordt gegeven in de startmomenten van de hersteltrajecten, zoals in tabel 2.2.

Startdata van hersteltrajecten (2018)				
		in aantal	%	% gereed op 31.10
Op datum	1-jan-18	3.773	42%	(zie figuur 2.2)
In de maand	januari	4.422	49%	100%
	februari	554	6%	100%
	maart	668	7%	100%
	april	632	7%	88%
	mei	612	7%	75%
	juni	587	7%	63%
	juli	478	5%	50%
	augustus	287	3%	38%
	september	346	4%	25%
	oktober	106	1%	13%
	november	-	0%	0%
	december	-	0%	0%
Niet ingevulde startdatum		310	3%	
Totaal		9.002	100%	

Tabel 2.2: Startdata van hersteltrajecten

Nagenoeg de helft van alle hersteltrajecten is gestart in januari (met 41,9% als startdatum 1 januari). Bij een gemiddelde van 8 maanden zijn de meeste trajecten gereed per 31 oktober, maar uit de data-aanlevering blijkt dat in een groot deel van de gevallen de 30%-afrekening (betaling) nog niet heeft plaatsgevonden. De kosten hebben we wel meegenomen in de analyse en zitten dus in de eerder genoemde EUR 12,1 miljoen.

In hoofdstuk 6 zullen we een nadere analyse doen op het effect van de conversiecliënten.

Verdieping schadelast per gemeente en gevoeligheidsanalyse op 'gemiddelde van 8 maanden'

In onderstaande tabel (2.3) wordt per gemeente de uitkomst van de schadelast-berekening getoond. Hier hebben we voor een zo goed mogelijke vergelijking de vergoedingen betrekking hebbend op de periode tot en met 31 oktober 2017 vergeleken met dezelfde periode in 2018. Op basis hiervan is een stijging in de schadelast zichtbaar.

Friese Gemeenten

Rapportage inzake onderzoek kostenontwikkeling jeugdzorg Friesland 2017 - 2018
29 maart 2019

"Schadelast" voor gemeenten- specialistische jeugdhulp Friesland						
Gemeente	Vergoedingen zorg 2017 (gehele jaar) (K)	Vergoedingen zorg 2017 (t/m 31-10-2017) (terug-extrapoleren)	Vergoedingen 2018 (t/m 31-10-2018)* (L)	Procentuele verandering	Vergoedingen 2018 (t/m 31-10-2018)**	Procentuele verandering
Achtkarspelen	€ 4.825.213	€ 4.021.009	€ 4.882.284	21%	€ 4.601.907	14%
Ameland	€ 238.494	€ 198.745	€ 347.632	75%	€ 322.757	62%
Dantumadiel	€ 2.348.760	€ 1.957.300	€ 2.376.354	21%	€ 2.219.001	13%
Dongeradeel	€ 2.211.176	€ 1.842.646	€ 2.891.398	57%	€ 2.653.856	44%
Ferwerderadiel	€ 810.271	€ 675.226	€ 954.782	41%	€ 886.370	31%
Fryske marren	€ 5.075.442	€ 4.229.533	€ 6.018.249	42%	€ 5.770.389	36%
Harlingen	€ 1.348.064	€ 1.123.386	€ 2.050.830	83%	€ 1.925.483	71%
Heerenveen	€ 7.932.699	€ 6.610.580	€ 6.791.936	3%	€ 6.424.255	-3%
Kollumerland	€ 1.572.524	€ 1.310.436	€ 1.751.720	34%	€ 1.621.832	24%
Leeuwarden	€ 19.251.612	€ 16.043.004	€ 21.240.597	32%	€ 20.097.570	25%
Ooststellingwerf	€ 4.130.361	€ 3.441.966	€ 4.338.913	26%	€ 4.086.037	19%
Opsterland	€ 5.845.514	€ 4.871.260	€ 4.656.023	-4%	€ 4.426.786	-9%
Schiermonnikoog	€ 15.715	€ 13.096	€ 16.174	24%	€ 13.616	4%
Smallingerland	€ 12.617.874	€ 10.514.891	€ 12.023.027	14%	€ 11.512.033	9%
Sudwest-fryslan	€ 10.854.210	€ 9.045.171	€ 10.621.709	17%	€ 10.127.317	12%
Terschelling	€ 405.813	€ 338.177	€ 427.324	26%	€ 421.348	25%
Tytsjerksteradiel	€ 4.258.074	€ 3.548.394	€ 4.320.308	22%	€ 4.049.657	14%
Vlieland	€ 38.829	€ 32.358	€ 45.142	40%	€ 42.903	33%
Waadhoeke	€ 3.088.546	€ 2.573.788	€ 5.584.191	117%	€ 5.376.528	109%
Weststellingwerf	€ 3.417.200	€ 2.847.665	€ 4.282.829	50%	€ 4.091.689	44%
Totaal	€ 90.286.392	€ 75.238.630	€ 95.621.424	27%	€ 90.671.334	21%

Tabel 2.3: Vergoedingen 2017 (t/m 31-10) en 2018 (t/m 31-10)

* Voor niet-afgesloten hersteltrajecten uitgegaan van doorlooptijd van 8 maanden, tenzij op peildatum al 8 maanden zijn verstreken; in dat geval uitgaan van 12 maanden (365 dagen).

** Voor niet-afgesloten hersteltrajecten uitgegaan van doorlooptijd van 12 maanden (365 dagen).

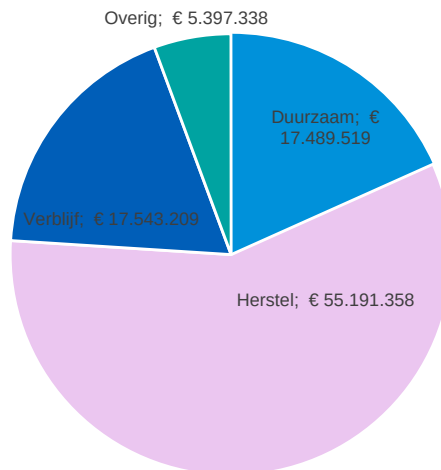
Uit tabel 2.3 blijkt dat de berekende schadelast voor specialistische jeugdhulp voor gemeenten met betrekking tot de periode tot en met 31 oktober 2017 EUR 75 miljoen bedraagt.

Met betrekking tot dezelfde periode in 2018 is de schadelast EUR 95,6 miljoen (uitgaande van 8 maanden doorlooptijd van hersteltrajecten).

Deze EUR 95,6 miljoen, waarbij zichtbaar is dat de hersteltrajecten de grootste component vormen, is als volgt opgebouwd:

Friese Gemeenten

Rapportage inzake onderzoek kostenontwikkeling jeugdzorg Friesland 2017 - 2018
29 maart 2019

Figuur 2.4: Verdeling schadelast

In deze berekening gaan we er, zoals gezegd, van uit dat de kosten van een traject evenredig worden verdeeld over de looptijd van een traject. Dit komt neer op een stijging van de schadelast voor specialistische jeugdzorg van 27%.

Gezien de onzekerheid over de gemiddelde doorlooptijd van hersteltrajecten, hebben we naast het uitgangspunt van 8 maanden ook de variant van 12 maanden doorgerekend (laatste twee kolommen in tabel 2.3) om het effect van een langere doorlooptijd in beeld te brengen.

De totale schadelast voor de periode tot en met oktober 2018 daalt daarmee van EUR 95,6 miljoen naar EUR 90,6 miljoen. De stijging van de schadelast in 2018 ten opzichte van 2017 komt daarmee uit op 21%.

Kanttekening bij bovenstaande berekening is dat de bedragen voor 2018 gebaseerd zijn op de cliëntdata van gemeenten waarvoor reeds een uitbetaling heeft plaatsgevonden in de periode tot en met 31 oktober 2018. Door verwachte vertraging in toewijzingen en declaraties zullen deze cijfers nog onvolledig zijn.

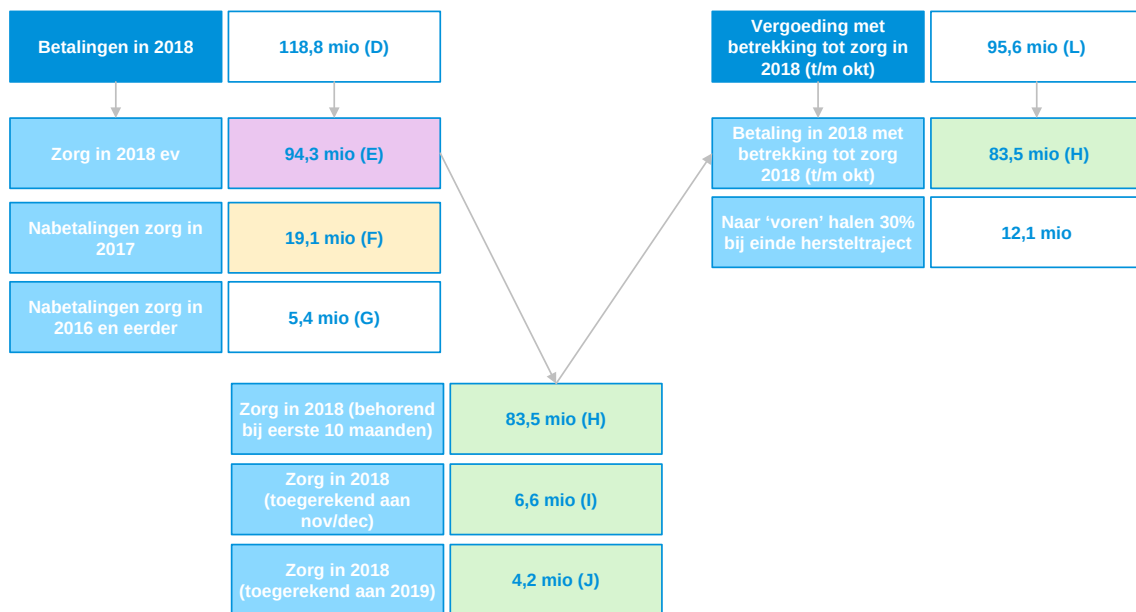
Verder dient nogmaals opgemerkt te worden dat de schadelast is berekend voor de eerste 10 maanden van 2018 en dus niet de definitieve schadelast voor 2018 bedraagt. Deze zal toenemen door de duurzame trajecten en verblijfstrajecten die (grotendeels) doorlopen in november en december én de nieuwe instroom van cliënten (zowel duurzaam, verblijf als hersteltrajecten). Voor de hersteltrajecten is het moeilijk in te schatten welk bedrag er nog aanvullend verwacht kan worden voor 2018. Voor verblijf en duurzaam (die een meer stabiel verloop kennen over het jaar) kan een bedrag van circa EUR 7 miljoen aanvullende kosten voor bestaande cliënten verwacht worden voor de laatste 2 maanden van 2018 ((EUR 35/10)*2).

Friese Gemeenten

Rapportage inzake onderzoek kostenontwikkeling jeugdzorg Friesland 2017 - 2018
29 maart 2019

Relatie tussen betalingen en schadelast

Wanneer we de uitbetalingen en de verwachte schadelast vergelijken, blijkt dat (uitgaande van de doorlooptijd van 8 maanden voor hersteltrajecten) het betaalde bedrag van EUR 83,5 miljoen voor de in 2018 geleverde zorg lager ligt dan de verwachte schadelast van EUR 95,6 miljoen voor de periode tot en met 31 oktober 2018. Dit komt dus doordat ook de 30%-uitbetalingen aan de gehele looptijd van trajecten toegerekend moeten worden.

Figuur 2.5: Betalingen en schadelast 2018

In de volgende hoofdstukken wordt verder ingegaan op de mogelijke oorzaken van deze kostenstijging. Achtereenvolgens wordt de ontwikkeling van 2017 naar 2018 in de cliëntaantallen, in de gemiddelde schadelast per cliënt, in de gemiddelde inzet per cliënt beschreven. Tot slot wordt ingegaan op de intensiteit van trajecten en op handhaving van diverse voorwaarden uit het contract.

3 Ontwikkeling cliëntenaantallen

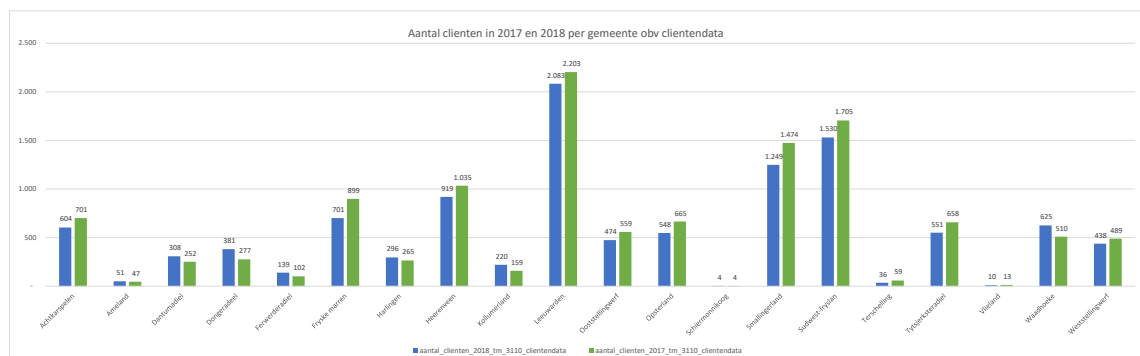
Voor de analyse omtrent ontwikkeling van cliëntaantallen in de paragrafen 3.2 en 3.3 is uitgegaan van cliëntdata zoals door gemeenten aangeleverd. Uitgangspunt voor deze aanlevering zijn de cliënten waarvoor reeds een uitbetaling heeft plaatsgevonden (zie bijlage A voor gedetailleerd toelichting van de analyse en de wijze van berekening). In paragraaf 3.4 is een confrontatie vanuit gemeenten en vanuit zorgaanbieders opgenomen.

3.1 Disclaimer

Zoals gezegd, is voor de cliëntaantallen in de paragrafen 3.2 en 3.3 uitgegaan van gemeentedata. De scope van de uitvraag betrof de cliënten waarvoor reeds een uitbetaling heeft plaatsgevonden. De cliënten waarvoor gemeenten nog geen declaratie hebben ontvangen, vallen hier dus buiten. Uit voorgaande jaren weten we dat de zorgaanbieders achterlopen met het informeren van de gemeenten over / declareren van facturen voor indicaties van andere verwijzers zoals huisartsen. Ook is er vaak sprake van vertraging in de verwerking van declaraties voor cliënten die zorg ontvangen in onderaannemerschap. De gemeentelijke data, dit geldt met name voor 2018, is dus naar alle waarschijnlijkheid niet compleet.

3.2 Aantallen cliënten – totaal en per gemeente

In de eerste 10 maanden van 2017 is er in Friesland voor 12.076 unieke cliënten (berekend) specialistische jeugdzorg betaald. In 2018 waren er dat, in dezelfde periode, 11.167. Onderstaande grafiek toont de cliëntaantallen per gemeente.

Figuur 3.1 Cliëntaantallen per gemeente

Figuur 3.1 laat zien dat in de meeste gemeenten sprake is van een daling van cliëntaantallen. Uitzonderingen zijn de gemeenten Dantumadiel, Dongeradeel, Ferwerderadiel en Kollumerland.

In tabel 3.1 op de volgende pagina wordt de procentuele verandering per gemeente weergegeven. De daling van aantal cliënten is met 39% het grootst in Terschelling. De stijging van aantal cliënten is in Dongeradeel en Kollumerland het grootst en is daar 38%. Totaal over alle Friese gemeenten is het cliëntenaantal met 7,5% afgenomen.

Friese Gemeenten

Rapportage inzake onderzoek kostenontwikkeling jeugdzorg Friesland 2017 - 2018
29 maart 2019

Totaal aantal cliënten specialistische jeugdhulp Friesland			
Gemeente	Aantal cliënten 2017 tm 31/10*	Aantal cliënten 2018 tm 31/10*	Procentuele verandering 2018 en 2017 op peildatum 31/10
Achtkarspelen	701	604	-14%
Ameland	47	51	9%
Dantumadiel	252	308	22%
Dongeradeel	277	381	38%
Ferwerderadiel	102	139	36%
Fryske marren	899	701	-22%
Harlingen	265	296	12%
Heerenveen	1.035	919	-11%
Kollumerland	159	220	38%
Leeuwarden	2.203	2.083	-5%
Ooststellingwerf	559	474	-15%
Opsterland	665	548	-18%
Schiermonnikoog	4	4	0%
Smallingerland	1.474	1.249	-15%
Sudwest-fryslan	1.705	1.530	-10%
Terschelling	59	36	-39%
Tytsjerksteradiel	658	551	-16%
Vlieland	13	10	-23%
Waadhoeke	510	625	23%
Weststellingwerf	489	438	-10%
Totaal	12.076	11.167	-7,5%
* Indien bij een traject geen startdatum is opgegeven, is ervan uitgegaan dat dit traject vóór peildatum 31/10 is gestart, en wordt deze cliënt derhalve meegeteld als cliënt t/m 31/10			

Tabel 3.1: Procentuele verandering cliëntaantallen

Een dergelijke opstelling doet inderdaad vermoeden dat er achterstanden zijn. Een eerder getoonde tabel, en wederom hieronder, laat zien dat er zeker in de laatste 2 maanden relatief weinig nieuwe unieke cliënten (voor hersteltrajecten) zijn gestart, wat dit mogelijk eveneens bevestigt.

Startdatum		2018	
		in aantal	%
Op datum	1-jan-18	3.773	42%
In de maand	januari	4.422	49%
	februari	554	6%
	maart	668	7%
	april	632	7%
	mei	612	7%
	juni	587	7%
	juli	478	5%
	augustus	287	3%
	september	346	4%
	oktober	106	1%
	november	-	0%
	december	-	0%
Niet ingevulde startdatum		310	3%
Totaal		9.002	100%

Een aanwijzing dat de cliëntaantallen in 2018 ten opzichte van 2017 zijn gestegen, is op basis van deze cijferanalyse niet aanwezig. Het echte antwoord is te geven indien alle achterstanden zijn verwerkt.

Friese Gemeenten

Rapportage inzake onderzoek kostenontwikkeling jeugdzorg Friesland 2017 - 2018
29 maart 2019

3.3 Aantal unieke cliënten per zorgaanbieder

De aantallen unieke cliënten zijn ook in kaart gebracht per individuele zorgaanbieder. Onderstaande tabel geeft de procentuele verandering van het Friese marktaandeel weer voor de tien grootste aanbieders in 2018.

Verdeling 'marktaandeel' specialistische jeugdhulp Friesland			
Zorgaanbieder	Marktaandeel 2017	Marktaandeel 2018	Mutatie
Accare	15%	18%	3,4%
Ggz friesland	10%	11%	1,0%
Jeugdhulp friesland	12%	9%	-2,5%
Caggb buitenpost	4%	5%	0,9%
Stichting reik	5%	4%	-0,6%
Lentis	2%	3%	0,6%
Stichting fier fryslan	3%	3%	-0,7%
Zo!-zorgoplossingen	3%	2%	-0,2%
Ocrn	3%	1%	-1,8%
Het reizende koffertje	1%	1%	0,7%
OVERIG	42%	41%	-0,9%
Totaal	100%	100%	

Tabel 3.2: Marktaandeel per aanbieder o.b.v. cliëntaantallen

Uit tabel 3.2 blijkt dat de aanbieders die als de vijf grootste zorgaanbieders van specialistische jeugdzorg worden gezien (Accare, Fier, GGZ Friesland, Jeugdhulp Friesland en Reik) in 2018 een gezamenlijk marktaandeel van 45% hebben ten opzichte van 46% in 2017. In bijlage B.3 is ter informatie eenzelfde marktaandeeltabel op basis van schadelast weergegeven. Hieruit blijkt dat het totale marktaandeel op basis van schadelast van de zorgaanbieders Jeugdhulp Friesland, Reik, Accare, GGZ Friesland en Fier van 2017 naar 2018 verschuift van 57% naar 53%.

3.4 Vergelijking aantal unieke cliënten op basis van data van zorgaanbieders versus vanuit de data van gemeenten

Aangezien we zowel inzicht hebben gekregen in de cliëntdata vanuit de kant van de gemeenten als vanuit een beperkt aantal zorgaanbieders, hebben we onderstaand (tabel 3.3) een vergelijking opgenomen van deze databronnen.

Vergelijking aantal unieke cliënten data zorgaanbieders versus gemeenten						
Zorgaanbieder	Data vanuit zorgaanbieders			Data vanuit gemeenten		
	2017 aantal unieke cliënten t/m 31-10	2018 aantal unieke cliënten t/m 31-10	Mutatie (in %)	2017 aantal unieke cliënten t/m 31-10	2018 aantal unieke cliënten t/m 31-10	Mutatie (in %)
GGZ Friesland	1.598	1.488	-7%	1.582	1.465	-7%
JHF	1.522	1.326	-13%	1.791	1.194	-33%
Reik	727	628	-14%	755	565	-25%
Totaal	3.847	3.442	-11%	4.128	3.224	-22%

Tabel 3.3: Vergelijking aantal unieke cliënten op basis van data vanuit gemeenten versus vanuit zorgaanbieders

Het is belangrijk om bij interpretatie van deze cijfers in het achterhoofd te houden dat de cliëntdata vanuit gemeenten de uitbetaalde cliënten betreft. De cliëntdata vanuit de zorgaanbieders betreft het aantal unieke cliënten waaraan zorg is geleverd, waarvoor al dan niet een declaratie heeft plaatsgevonden in de periode tot en met 31 oktober 2018. In de basis zou op basis van de gehanteerde definities verwacht mogen worden dat de

data vanuit zorgaanbieders meer volledig is dan de data van gemeenten, aangezien de data van zorgaanbieders niet beïnvloed wordt door vertragingen in het afgeven van beschikkingen en in declaraties. Zorgaanbieders hebben echter wel aangegeven de data op het moment van afgeven nog niet geheel betrouwbaar te achten. De trends (2018 ten opzichte van 2017) zijn relevant om met elkaar te vergelijken.

Kijkend naar de vergelijking van de data valt ten eerste op dat er een groot verschil zichtbaar is in cliëntaantallen voor 2017, wat (los van de mogelijke onbetrouwbaarheid van de cijfers) zou kunnen wijzen op achterstallige declaraties voor 2017.

Voor 2017 valt op dat de door zorgaanbieders aangeleverde cliëntaantallen lager liggen dan de aantallen bepaald op basis van de aanlevering van gemeenten. Dit is een bijzondere constatering aangezien de data van zorgaanbieders vollediger zou moeten zijn. Dit is toch een signaal voor onbetrouwbaarheid van (één van) de databronnen.

Wel zien we vanuit beide bronnen eenzelfde trend naar voren komen, namelijk dat er sprake lijkt te zijn van een afname van het aantal cliënten in 2018 ten opzichte van 2017.

Wat wellicht vanwege de onvolledigheid van de data niet direct blijkt uit de hierboven gepresenteerde tabel is dat Reik heeft aangegeven te maken te hebben met een overheveling van cliënten vanuit de Wlz naar de Jeugdwet (in 2018 ten opzichte van 2017). Er is niet bekend wat de impact hiervan is op de cliëntaantallen; wel is aangegeven dat het in termen van kosten op jaarbasis om circa EUR 3 miljoen gaat. Dit lijkt fors in relatie tot de totale omvang van Reik, maar dit is wat zij hebben aangegeven.

3.5 Conclusie ten aanzien van cliëntaantallen

Zowel op basis van de data van gemeenten als op basis van data van de zorgaanbieders is voor de gehele Friese populatie een trend zichtbaar van een afnemend aantal cliënten in 2018 ten opzichte van 2017.

Opgemerkt moet worden dat de data voor 2017 naar verwachting vollediger is dan de data over 2018 (vanwege achterstand in verwerken van beschikkingen of indienen van declaraties door aanbieders). De cliëntaantallen voor de eerste 10 maanden van 2018 kunnen nog toenemen. De data van zorgaanbieders is beperkt doordat de cliëntaantallen slechts voor drie aanbieders bekend zijn, maar ook hier zien we de trend van een daling van cliëntaantallen.

Overall kunnen we dus voorlopig concluderen dat de kostenstijging niet wordt veroorzaakt door een stijging van cliëntaantallen.

4 Ontwikkeling gemiddelde vergoeding per cliënt

Dit hoofdstuk bevat een analyse op de ontwikkeling van de gemiddelde vergoeding per betaalde cliënt van 2018 ten opzichte van 2017 (uitgaande van de data van gemeenten). De gemiddelde vergoeding per cliënt is bepaald op basis van de totale vergoeding voor specialistische jeugdhulp in 2017 en 2018 (als weergegeven in hoofdstuk 2) in combinatie met de unieke cliëntaantallen (hoofdstuk 3). In bijlage A zijn de gedetailleerde uitgangspunten van de berekening opgenomen.

4.1 Disclaimer

Aangezien we ook in dit hoofdstuk gebruikmaken van de berekende unieke cliëntaantallen, geldt hier dezelfde disclaimer als eerder opgenomen. De scope van de uitvraag betrof de cliënten waarvoor reeds een uitbetaling heeft plaatsgevonden. De indicaties waarvoor gemeenten nog geen declaratie hebben ontvangen, vallen hier dus buiten. Uit voorgaande jaren weten we dat de zorgaanbieders achterlopen met het informeren van de gemeenten over / declareren van facturen voor cliënten van andere verwijzers zoals huisartsen. Daarnaast is er vaak sprake van vertraging in de verwerking van declaraties voor cliënten die zorg ontvangen in onderaannemerschap. De gemeentelijke data, dit geldt met name voor 2018, is dus naar alle waarschijnlijkheid niet compleet.

We hebben de berekende 'schadelast', zoals toegelicht in hoofdstuk 2, als basis genomen en deze afgezet tegen de (deels) berekende aantallen unieke cliënten vanuit hoofdstuk 3. In beide opstellingen is gewerkt met aannames; deze zijn onverminderd van kracht indien we deze uitkomsten met elkaar combineren.

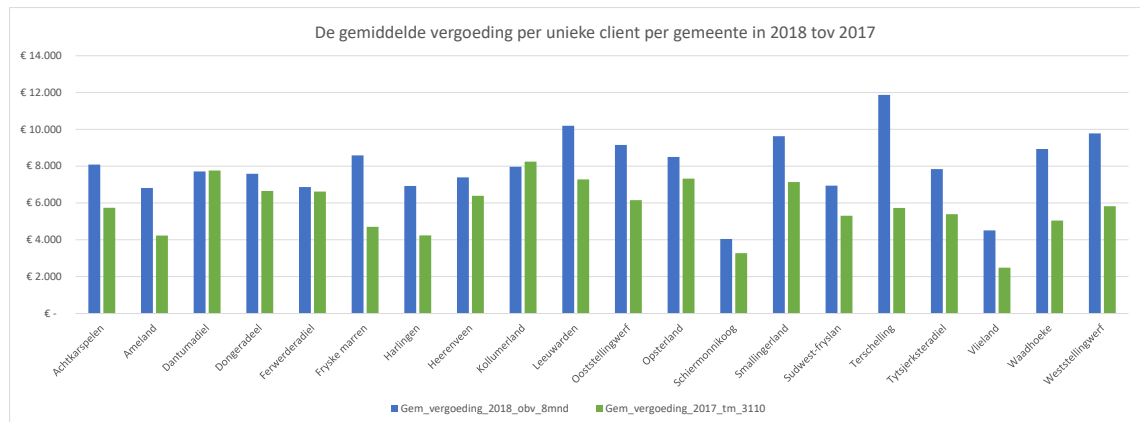
Ook nu gaan we in de basis uit van een gemiddelde doorlooptijd van hersteltrajecten van 8 maanden en maken we een impactanalyse door een analyse te maken uitgaande van een gemiddelde doorlooptijd van 12 maanden.

4.2 De vergoeding per unieke cliënt per gemeente

Figuur 4.1 toont de vergoeding per unieke cliënt voor de periode januari tot en met oktober 2017 en dezelfde periode in 2018.

Friese Gemeenten

Rapportage inzake onderzoek kostenontwikkeling jeugdzorg Friesland 2017 - 2018
29 maart 2019

Figuur 4.1: Vergoeding per unieke cliënt per gemeente

In deze vergoedingen zijn de vergoeding voor zowel duurzame trajecten als hersteltrajecten meegenomen. Het betreft het totaal van de vergoedingen voor trajecten (behandeling) en voor de aanvullende verblijfscomponent.

De vergoeding per unieke cliënt is voor de meeste gemeenten in 2018 sterk toegenomen. Uitzonderingen zijn de gemeenten Dantumadeel en Kollumerland. Hier is de vergoeding per unieke cliënt gedaald.

Tabel 4.1 laat zien dat in de gemeenten Ameland, Fryske Marren, Harlingen, Terschelling, Vlieland, Waadhoeke en Weststellingwerf de vergoeding per unieke cliënt met meer dan 50% is toegenomen in 2018.

Het effect van voorfinanciering is in deze berekening geëlimineerd (dat wil zeggen dat het tarief behorend bij het traject evenredig over de werkelijke of verwachte looptijd is verdeeld).

De tabel laat eveneens zien dat wanneer wordt uitgegaan van een gemiddelde duur van een hersteltraject van 12 maanden in plaats van 8 maanden, dit beperkt effect heeft op de procentuele verandering. Op totaalniveau is de gemiddelde vergoeding per cliënt met 37% toegenomen.

Friese Gemeenten

Rapportage inzake onderzoek kostenontwikkeling jeugdzorg Friesland 2017 - 2018
29 maart 2019

Vergoedingen specialistische jeugdhulp Friesland					
Gemeente	Gemiddelde vergoeding per unieke cliënt 2017 (t/m 31-10-2017)	Gemiddelde vergoeding per unieke cliënt 2018 (t/m 31-10-2018)*	Verandering gemiddelde vergoeding per unieke cliënt 2018 (t/m 31-10) versus 2017 (t/m 31-10)*	Gemiddelde vergoeding per unieke cliënt 2018 (t/m 31-10-2018)**	Verandering gemiddelde vergoeding per unieke cliënt 2018 (t/m 31-10) versus 2017 (t/m 31-10)**
Achtkarspelen	€ 5.736	€ 8.083	41%	€ 7.619	33%
Ameland	€ 4.229	€ 6.816	61%	€ 6.329	50%
Dantumadiel	€ 7.767	€ 7.715	-1%	€ 7.205	-7%
Dongeradeel	€ 6.652	€ 7.589	14%	€ 6.966	5%
Ferwerderadiel	€ 6.620	€ 6.869	4%	€ 6.377	-4%
Fryske marren	€ 4.705	€ 8.585	82%	€ 8.232	75%
Harlingen	€ 4.239	€ 6.928	63%	€ 6.505	53%
Heerenveen	€ 6.387	€ 7.391	16%	€ 6.990	9%
Kollumerland	€ 8.242	€ 7.962	-3%	€ 7.372	-11%
Leeuwarden	€ 7.282	€ 10.197	40%	€ 9.648	32%
Ooststellingwerf	€ 6.157	€ 9.154	49%	€ 8.620	40%
Opsterland	€ 7.325	€ 8.496	16%	€ 8.078	10%
Schiermonnikoog	€ 3.274	€ 4.044	24%	€ 3.404	4%
Smallingerland	€ 7.134	€ 9.626	35%	€ 9.217	29%
Sudwest-fryslan	€ 5.305	€ 6.942	31%	€ 6.619	25%
Terschelling	€ 5.732	€ 11.870	107%	€ 11.704	104%
Tytsjerksteradiel	€ 5.393	€ 7.841	45%	€ 7.350	36%
Vlieland	€ 2.489	€ 4.514	81%	€ 4.290	72%
Waadhoeke	€ 5.047	€ 8.935	77%	€ 8.602	70%
Weststellingwerf	€ 5.823	€ 9.778	68%	€ 9.342	60%
Totaal	€ 6.230	€ 8.563	37%	€ 8.120	30%

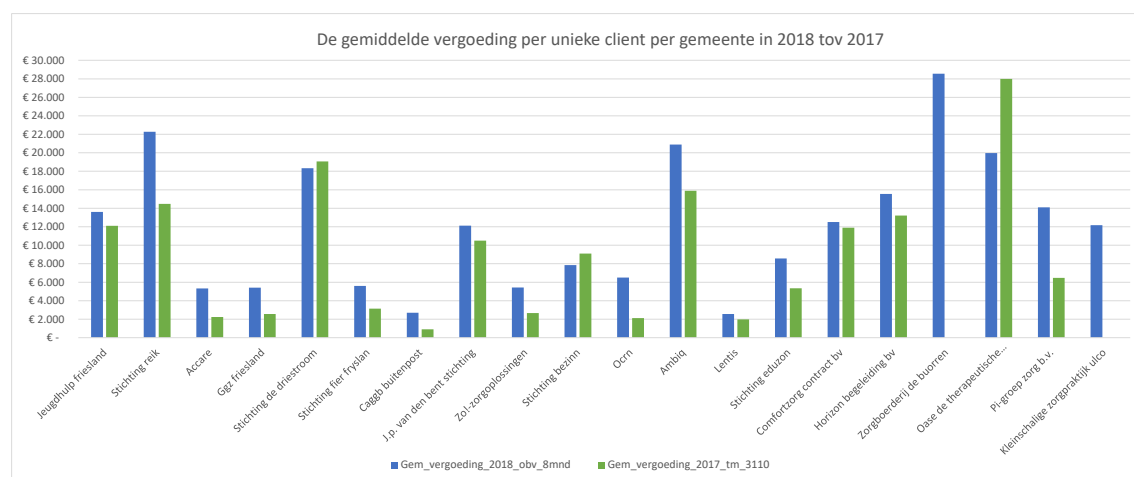
Tabel 4.1: Vergoeding per unieke cliënt en per gemeente

* Voor niet-afgesloten hersteltrajecten uitgegaan van doorlooptijd van 8 maanden, tenzij op peildatum al 8 maanden (240 dagen) zijn verstreken; in dat geval uitgaan van 12 maanden (365 dagen).

** Voor niet-afgesloten hersteltrajecten uitgegaan van doorlooptijd van 12 maanden (365 dagen).

4.3 De vergoeding per unieke cliënt per aanbieder

Onderstaande figuur toont de vergoeding per unieke cliënt per aanbieder voor de eerste 10 maanden van 2017 en 2018, waar in 2018 wederom wordt uitgegaan van een gemiddelde duur van een hersteltraject van 8 maanden betaald.

Figuur 4.2: Gemiddelde vergoeding per unieke cliënt op aanbieder niveau

Friese Gemeenten

Rapportage inzake onderzoek kostenontwikkeling jeugdzorg Friesland 2017 - 2018
29 maart 2019

Ook op het niveau van de aanbieders² zien we een stijging van de gedeclareerde vergoeding per unieke cliënt. Tabel 4.2 laat de procentuele verandering zien voor de twintigtal aanbieders uit figuur 4.2.

Vergoedingen aanbieders specialistische jeugdhulp Friesland					
Aanbieder	Gemiddelde vergoeding per client 2017 (t/m 31-10-2017)	Gemiddelde vergoeding per client 2018 (t/m 31-10-2018)*	Verandering gemiddelde vergoeding per client 2018 (t/m 31-10) versus 2017 (t/m 31-10)*	Gemiddelde vergoeding per client 2018 (t/m 31-10-2018)**	Verandering gemiddelde vergoeding per client 2018 (t/m 31-10) versus 2017 (t/m 31-10)**
Jeugdhulp friesland	€ 12.107	€ 13.608	12%	€ 12.487	3%
Stichting reik	€ 14.468	€ 22.269	54%	€ 21.943	52%
Accare	€ 2.242	€ 5.324	137%	€ 5.021	124%
Ggz friesland	€ 2.556	€ 5.415	112%	€ 5.071	98%
Stichting de driestroom	€ 19.071	€ 18.325	-4%	€ 17.841	-6%
Stichting fier fryslan	€ 3.144	€ 5.600	78%	€ 4.987	59%
Caggb buitenpost	€ 900	€ 2.691	199%	€ 2.505	178%
J.p. van den bent stichting	€ 10.491	€ 12.118	16%	€ 11.954	14%
Zo!-zorgoplossingen	€ 2.666	€ 5.424	103%	€ 5.144	93%
Stichting bezinn	€ 9.099	€ 7.861	-14%	€ 7.679	-16%
Ocrn	€ 2.120	€ 6.513	207%	€ 6.442	204%
Ambiq	€ 15.891	€ 20.888	31%	€ 20.548	29%
Lentis	€ 1.977	€ 2.564	30%	€ 2.541	29%
Stichting eduzon	€ 5.351	€ 8.574	60%	€ 8.119	52%
Comfortzorg contract bv	€ 11.894	€ 12.510	5%	€ 12.138	2%
Horizon begeleiding bv	€ 13.206	€ 15.558	18%	€ 15.198	15%
Zorgboerderij de buorren	€ -	€ 28.556	0%	€ 28.208	0%
Oase de therapeutische zorginstelling	€ 27.995	€ 19.964	-29%	€ 19.914	-29%
Pi-groep zorg b.v.	€ 6.476	€ 14.107	118%	€ 13.694	111%
Kleinschalige zorgpraktijk ulco	€ -	€ 12.164	0%	€ 11.336	0%
Totaal (Top 20 aanbieders)	€ 5.856	€ 8.267	41%	€ 7.849	34%

Tabel 4.2: Procentuele verandering gemiddelde vergoeding per unieke cliënt op aanbieder niveau

* Voor niet-afgesloten hersteltrajecten uitgegaan van doorlooptijd van 8 maanden (240 dagen). Tenzij op peildatum al 8 maanden (240 dagen) zijn verstreken: in dat geval uitgaan van 12 maanden (365 dagen).

** Voor niet-afgesloten hersteltrajecten uitgegaan van doorlooptijd van 12 maanden (365 dagen).

Tabel 4.2 laat zien dat op het niveau van deze 20 aanbieders gemiddeld sprake is van een toename van de vergoeding per unieke cliënt van 41%. Er zijn echter ook aanbieders waar de vergoeding per unieke cliënt is verdubbeld ten opzichte van 2017. Voor een deel kan dit verklaard worden door het systeem van hoofdaannemerschap, waardoor één hoofdaannemer het totale traject declareert, waar dat voorheen meer verspreid was over meerder zorgaanbieders. Dit effect kunnen we op basis van de brondata niet kwantificeren.

In 2017 kon het ook voorkomen dat verschillende aanbieders verschillende zorgprestaties afzonderlijk declareerden.

4.4 De vergoeding per unieke cliënt per verwijzer

In onderstaande tabel is weergegeven hoe de vergoedingen zijn te herleiden vanuit de verschillende verwijzertypen. Uit tabel 4.3 blijkt in de eerste plaats dat in 2018 bij een stuk minder trajecten de verwijzer onbekend is. Een andere constatering is dat vergoeding voor cliënten die door de huisarts worden verwezen naar de specialistische jeugdzorg in 2018 met 95% is toegenomen ten opzichte van 2017.

² Op basis van gemeentedata, deze uitkomsten zijn niet gevalideerd met de aanbieders.

Friese Gemeenten

Rapportage inzake onderzoek kostenontwikkeling jeugdzorg Friesland 2017 - 2018
29 maart 2019

Totaal kosten specialistische jeugdhulp Friesland - per type verwijzer							
Aanbieder	Vergoedingen 2017 (t/m 31-10-2017) (terug-extrapoleren)	Clientaantallen 2017 (t/m 31-10- 2017)	Vergoedingen 2018 (t/m 31-10- 2018)*	Clientaantallen 2018 (t/m 31-10- 2018)	Gemiddelde vergoeding per client 2017 (t/m 31-10-2017)	Gemiddelde vergoeding per client 2018 (t/m 31- 10-2018)*	Verandering gemiddelde vergoeding per client 2018 (t/m 31-10) versus 2017 (t/m 31-10)**
Gemeente	15.596.220	1.949	€ 25.802.816	2.243	€ 8.002	€ 11.504	44%
Huisarts	7.000.153	3.214	€ 21.271.325	5.010	€ 2.178	€ 4.246	95%
Jeugdarts	656.065	134	€ 4.813.185	863	€ 4.896	€ 5.577	14%
Gecertificeerde instelling	8.424.819	792	€ 14.951.037	945	€ 10.637	€ 15.821	49%
Medisch specialist	1.307.650	432	€ 2.628.336	535	€ 3.027	€ 4.913	62%
Zelfverwijzer of geen verwijzer	606.623	334	€ 198.110	64	€ 1.816	€ 3.095	70%
Anders of onbekend	40.841.518	6.854	€ 24.461.175	2.663	€ 5.959	€ 9.186	54%
Jusitieel	805.582	121	€ 1.495.440	165	€ 6.658	€ 9.063	36%
TOTAAL	€ 75.238.630	13.830	€ 95.621.424	12.488	€ 5.440	€ 7.657	41%

* Voor niet-afgesloten hersteltrajecten uitgegaan van doorlooptijd van 8 maanden, tenzij op peildatum al 8 maanden (240 dagen) zijn verstreken; in dat geval uitgaan van 12 maanden (365 dagen).

** Voor niet-afgesloten hersteltrajecten uitgegaan van doorlooptijd van 12 maanden (365 dagen).

Tabel 4.3: vergoedingen per verwijzer³

In de verdiepende analyses in bijlage B wordt nog weergegeven hoeveel cliënten (aantallen en procentuele verdeling) afkomstig zijn van welk verwijstype en in welke intensiteit zij uiteindelijk worden ingeschaald.

4.5 Conclusie

Op totaalniveau zien we een stijging van de vergoeding per unieke cliënt van 27% (zie tabel 2.3). Dit is gebaseerd op de aanname van een gemiddelde duur van trajecten van 8 maanden (voor die trajecten waar per 31.10.2018 nog einddatum voor bekend is). Indien je deze 8 maanden verlengt tot 12 maanden daalt het percentage van 27% naar 21%. Deze aanname is derhalve dominant bij het trekken van conclusies.

Op aanbiederniveau zien we dat op individueel niveau zelfs sprake kan zijn van een verdubbeling van de vergoeding per unieke cliënt.

De hypothese dat de vergoeding per unieke cliënt is toegenomen in 2018 kan daarmee worden aangenomen. Toch kunnen we niet zonder meer concluderen dat de feitelijke kosten voor specialistische jeugdhulp in 2018 ten opzichte van 2017 met 27% zijn gestegen. De bovenstaande analyse gaat over de uitgaven bij de gemeente in het kader van de specialistische jeugdzorg en hoeft dus niets te zeggen over de gemaakte kosten bij de aanbieders in dit kader.

In het volgende hoofdstuk wordt ingegaan op de gemiddelde inzet per cliënt die een mogelijke verklaring voor de stijging van de gemiddelde vergoeding van cliënt zou kunnen geven. In hoofdstuk 6 wordt vervolgens ingegaan op de gekozen intensiteiten van trajecten en in hoofdstuk 7 op een aantal zaken die vanuit het niet volledig handhaven van contracten verklarend kunnen zijn voor een verhoging van de gemiddelde vergoeding per cliënt. In hoofdstuk 8 maken we een vergelijkbare analyse vanuit de productiedata van de aanbieders. Ook hier valt een stijging waar te nemen, echter minder stevig dan vanuit de gemeentelijke data blijkt.

³ De cliëntaantallen in deze tabel wijken af van de aantallen cliënten zoals weergegeven in tabel 3.1 omdat in laatstgenoemde wordt uitgegaan van unieke cliënten. Wanneer een cliënt meerdere trajecten heeft met meerdere verwijzers dan wordt deze in tabel 3.1 als één unieke cliënt meegeteld maar in 4.3 worden deze meerdere keren meegeteld.

5 Ontwikkeling gemiddelde inzet per cliënt

Dit hoofdstuk bevat een analyse op de ontwikkeling van de gemiddelde inzet per cliënt van 2017 naar 2018. Voor de analyse in dit hoofdstuk is uitgegaan van de data die is aangeleverd door zorgaanbieders. Om te komen tot een vergelijk over dezelfde maanden (januari tot en met oktober 2017 en 2018) is een aantal uitgangspunten gehanteerd en herberekeningen doorgevoerd (zie bijlage A).

5.1 Disclaimer

De gegevens en berekeningen zoals in dit hoofdstuk worden gepresenteerd zijn afkomstig van de uitvraag bij een drietal zorgaanbieders (GGZ Friesland, Accare en Reik). Dit is slechts een fractie van de totale zorgaanbiederspopulatie. De onderstaande zorgaanbieders leveren tezamen zorg aan 33% van de unieke cliënten (zie hoofdstuk 3).

De zorgaanbieders is gevraagd aan te geven hoeveel zorg zij hebben geleverd in 2017 en in de periode tot en met 31 oktober 2018. Het gaat om de zorg die zij hebben geleverd (ongeacht of het gedeclareerd is en los van het feit of zij hoofdaannemer zijn of dat zij de zorg in onderaannemerschap hebben geleverd).

In de validatieronde is door de zorgaanbieders aangegeven dat ze twijfels hebben bij de volledigheid van de door hen aangeleverde data, maar dat dit de bekende data was op het moment van aanlevering van de getallen.

De berekeningen en uitgangspunten (zie bijlage A) die zijn toegepast op de aanbiederdata zijn niet gevalideerd bij de betreffende zorgaanbieders, maar wel afgestemd met de leden van de werkgroep.

5.2 Inzet per cliënt

Van de vijf aanbieders die zijn betrokken in de data-uitvraag hebben drie aanbieders gegevens aangeleverd over de geleverde inzet. Dit zijn GGZ Friesland, Accare en Reik. Twee aanbieders, Jeugdhulp Friesland en Fier bleken niet in staat om gegevens aan te leveren over de inzet, omdat deze vanuit hun basisregistraties niet aanwezig zijn, zo is ons aangegeven.

In onderstaande tabel zijn de geleverde eenheden per cliënt van januari tot en met oktober 2017 vergeleken met die van dezelfde periode in 2018. De laatste kolom geeft de procentuele verandering weer.

Friese Gemeenten

Rapportage inzake onderzoek kostenontwikkeling jeugdzorg Friesland 2017 - 2018
29 maart 2019

Ontwikkeling gemiddelde inzet per unieke cliënt			
Zorgaanbieder	Geleverde eenheden per cliënt 2017	Geleverde eenheden per cliënt 2018	Mutatie geleverde eenheden 2018 t.o.v. 2017
Behandeling (in minuten)			
GGZ Friesland*	1.820	2.143	18%
Accare	1.417	1.412	0%
Reik	3.385	3.517	4%
Dagbesteding (in dagdelen)			
Reik	102	102	0%
Verblijf (in etmalen)			
GGZ Friesland	147	88	-41%
Accare	13	23	76%
Reik	188	214	14%

* Voor GGZ Friesland is de geleverde dagbesteding in minuten meegenomen in de behandelingsminuten

Tabel 5.1: Ontwikkeling gemiddelde inzet per cliënt

De inzet per unieke cliënt in minuten (behandeling, begeleiding en dagbesteding) is in 2018 ten opzichte van 2017 bij twee aanbieders toegenomen en bij één aanbieder gelijk gebleven. Voor Reik was het enkel mogelijk om dagbesteding weer te geven in dagdelen. Uit de tabel blijkt dat zij in 2018 gemiddeld evenveel dagdelen per unieke cliënt hebben ingezet als in 2017.

De inzet per unieke cliënt in verblijfsdagen laat een heel verschillend beeld zien. Er is sprake van een gematigde toename, een flinke toename en een flinke afname van verblijfsdagen per cliënt. Wanneer we de ontwikkeling van de gemiddelde vergoedingen per cliënt relateren aan de ontwikkeling van de gemiddelde inzet per cliënt dan zien we voor de drie zorgaanbieders een veel sterkere stijging van de gemiddelde vergoeding per cliënt ten opzichte van de stijging van de geleverde inzet (zie tabel 5.2, gegevens overgenomen uit tabel 4.2).

Mutatie in vergoeding per cliënt	
Zorgaanbieder	Mutatie gemiddelde vergoeding per cliënt**
GGZ Friesland	112%
Accare	137%
Reik	54%

** de mutatie van de gemiddelde vergoeding per cliënt betreft de berekende mutatie van vergoeding per cliënt van 2017 op 2018 obv een doorlooptijd van 8 maanden

Tabel 5.2 Mutatie in vergoedingen per cliënt

Voor Accare zou de grote stijging in de verblijfseenheden een forse stijging in de vergoeding per cliënt nog wel kunnen verklaren. Er zijn echter geen hele concrete directe conclusies te trekken op basis van deze vergelijkende cijfers.

5.3 Conclusie

Vanwege de beperkte dataset en de spreiding van de uitkomsten (met name bij verblijf) is het lastig om onderbouwde conclusies te trekken. Wel kan voorzichtig gesteld worden dat de geleverde zorg gemiddeld per cliënt is toegenomen. De vergoeding per cliënt ten opzichte van de stijging in de gemiddelde inzet per cliënt lijkt echter onevenredig fors te zijn gestegen.

6 Intensiteit zorgtrajecten

Er is sprake van een belangrijke wijziging in de systematiek die de zorgaanbieders direct invloed geeft op de keuze voor een traject en daarmee ook op de te ontvangen vergoeding. In de nieuwe inkoopsystematiek heeft de zorgaanbieder de verantwoordelijkheid om de intensiteit van een traject (binnen het geïndiceerde profiel) te bepalen. Wij hebben begrepen dat dit op deze wijze is ingericht vanuit de visie dat de professionals het beste in staat zijn om een inschatting te maken van de intensiteit van een traject. De tarieftoekenning voor een zorgtraject hangt een-op-een samen met de keuze van de intensiteit. Dit betekent dat de zorgaanbieder hiermee direct invloed heeft op het te ontvangen tarief voor een traject. Dit is een belangrijke wijziging in de systematiek van 2018 ten opzichte van 2017. Aangezien zorgaanbieders ook daadwerkelijk hebben teruggegeven dat zij in de afgelopen jaren onvoldoende gecompenseerd zijn voor verhogingen in hun kostprijzen (o.a. cao-verhogingen) biedt de systematiek het risico op een opwaartse prikkel. In het kader hiervan hebben wij een analyse gemaakt van de inschaling in intensiteiten om na te gaan welk beeld dit geeft. Deze analyse wordt in de volgende paragrafen van dit hoofdstuk toegelicht.

Voor deze analyse is uitgegaan van cliëntdata zoals door gemeenten is aangeleverd. We hebben ons gefocust op de verdeling over intensiteiten voor de profielen 4 tot en met 10, omdat de profielen 1 tot en met 3 maar beperkt voorkomen. Ter informatie is onderstaand de tarieventabel weergegeven. Hieruit blijkt dat in veel gevallen vaak meer dan 75% stijging in tarieven te zien is van de één op de andere intensiteit. De impact van een hogere inschaling is daarmee groot.

Tarieventabel 2018 en 2019		Intensiteiten hulptraject (gericht op herstel of duurzaam)					
Ondersteuningsprofielen, zorgbehoefte		A	B	C	D	E	F
1	Behoeftte aan het verbeteren van psychosociaal functioneren jeugdigen en verbeteren van gezinscommunicatie	€ 504	€ 1.008				
2	Behoeftte aan het vergroten van specifieke opvoedingsvaardigheden ouders plus hulp vanwege kindeigen problematiek	€ 1.008	€ 2.100				
3	Behoeftte aan vergroten van specifieke opvoedingsvaardigheden van ouders met een beperking	€ 504	€ 1.008				
4	Behoeftte aan het vergroten van specifieke opvoedingsvaardigheden voor ouders met eigen problematiek plus hulp voor de jeugdigen bij zijn/haar ontwikkeling	€ 1.008	€ 2.100	€ 3.750	€ 12.000	€ 16.500	€ 25.200
5	Behoeftte aan verminderen problematiek en verbeteren van functioneren jeugdigen zorg en behandeling voor jeugdige	€ 1.008	€ 2.100	€ 3.750	€ 6.498	€ 12.000	€ 16.500
6	Behoeftte aan leren van vaardigheden en verbeteren functioneren voor jeugdigen rekening houdend met verminderen van eigen problematiek ouders en waarborgen veiligheid jeugdigen	€ 1.008	€ 2.100	€ 3.750	€ 12.000	€ 16.500	€ 25.200
7	Behoeftte aan begeleiding en behandeling in samenhang met een beperking	€ 1.008	€ 2.100	€ 3.750	€ 6.498	€ 12.000	€ 16.500
8	Behoeftte aan begeleiding en behandeling in samenhang met een beperking en gedragsproblematiek	€ 1.008	€ 2.100	€ 3.750	€ 6.498	€ 12.000	€ 16.500
9	Behoeftte aan begeleiding en behandeling vanwege een lichamelijke beperking	€ 1.008	€ 2.100	€ 3.750	€ 6.498	€ 12.000	€ 16.500
10	Behoeftte aan het oplossen van complexe problematiek bij een 0-6-jarige binnen het gezin	€ 1.008	€ 2.100	€ 3.750	€ 6.498	€ 12.000	€ 16.500

Figuur 6.1 Tarieventabel 2018 en 2019 (bron: Raamovereenkomst Specialistische jeugdhulp in Friesland)

In bijlage A is een gedetailleerde toelichting van de hierna volgende analyse ten aanzien van inschaling in intensiteiten en de bijbehorende uitgangspunten opgenomen.

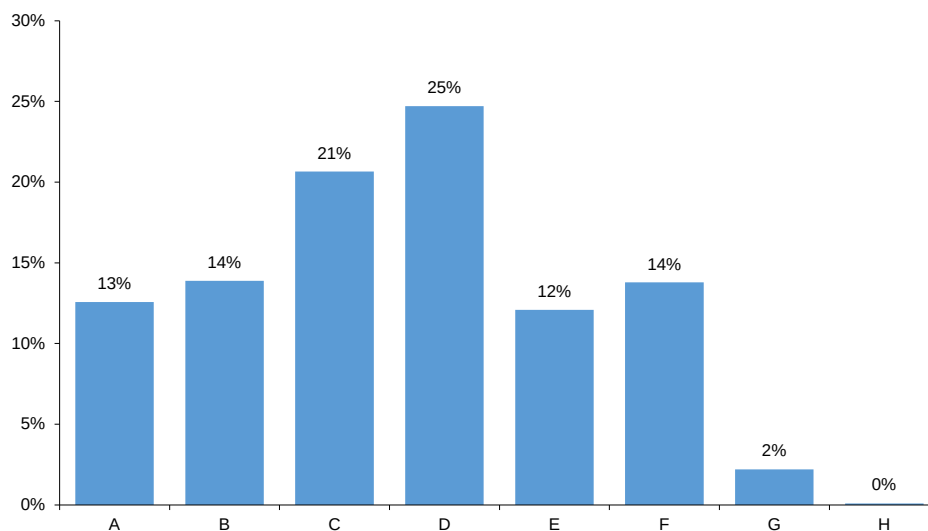
6.1 Disclaimer

In dit hoofdstuk wordt de verdeling over intensiteiten geanalyseerd. Zoals hierboven aangegeven, wordt de keuze voor de intensiteit van een traject bepaald door de zorgaanbieders. Ander aandachtspunt bij het lezen van dit hoofdstuk betreft de overgang van de financieringswijze van 2017 naar 2018 waardoor lopende cliënten (conversiecliënten) zijn overgezet naar deze nieuwe systematiek. In paragraaf 6.3 wordt dit nader toegelicht.

6.2 Verdeling intensiteit – totaalniveau

De eerste verdeling, weergegeven in figuur 6.2, laat zien hoe de cliënten met profiel 4 tot en met 10 zijn verdeeld over de intensiteiten A tot en met H.

% cliënten per intensiteit voor profielen 4 t/m 10 (HERSTEL EN DUURZAAM)

Figuur 6.2: Verdeling cliënten naar intensiteit

Op totaalniveau is te zien dat 72% van de trajecten in de intensiteiten A tot en met D is ingeschaald. We zien geen overwegende inschaling in de zware trajecten E en F.

In tabel 6.1 zijn de vergoedingen 2018 uitgesplitst naar de intensiteiten. Uit gesprekken met de werkgroep is gebleken dat de trajecten met intensiteit G, H en I later aan het contract 'specialistische jeugdhulp' is toegevoegd. Zoals uit tabel 6.1 is voor deze trajecten tot en met 31-10 (en rekening houdend met eerder uitgelegde uitgangspunten) iets meer dan EUR 8 miljoen vergoed aan aanbieders.

Friese Gemeenten

Rapportage inzake onderzoek kostenontwikkeling jeugdzorg Friesland 2017 - 2018
29 maart 2019

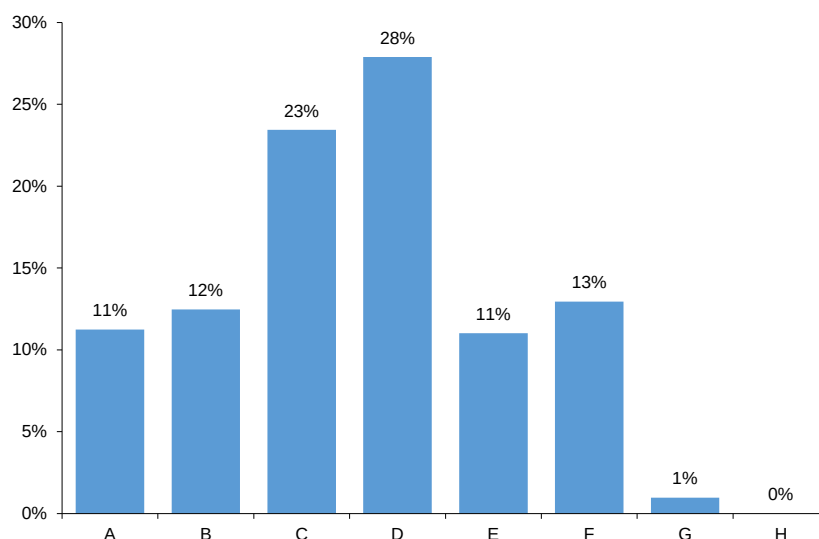
Vergoedingen 2018 (t/m 31-10-2018) uitgesplitst naar intensiteit			
Type traject	Intensiteit	Aantal	Vergoedingen 2018 (t/m 31-10-2018)*
Duurzaam	A	561	€ 271.152,02
Duurzaam	B	607	€ 665.785,33
Duurzaam	C	411	€ 727.077,50
Duurzaam	D	516	€ 1.941.811,24
Duurzaam	E	515	€ 2.968.108,64
Duurzaam	F	580	€ 5.275.472,96
Duurzaam	G	191	€ 4.959.691,20
Duurzaam	H	11	€ 450.170,00
Duurzaam	I	11	€ 230.250,00
Herstel	A	1076	€ 961.740,91
Herstel	B	1255	€ 2.098.007,95
Herstel	C	2031	€ 6.182.451,46
Herstel	D	2437	€ 15.437.548,87
Herstel	E	961	€ 9.924.002,17
Herstel	F	1149	€ 18.111.285,55
Herstel	G	84	€ 2.476.321,14
Overig (trajectcodes 2017)		1536	€ 22.940.546,69
TOTAAL			€ 95.621.423,63

* Voor niet-afgesloten hersteltrajecten uitgegaan van doorlooptijd van 8 maanden, tenzij op peildatum al 8 maanden (240 dagen) zijn verstreken; in dat geval uitgaan van 12 maanden (365 dagen).

Tabel 6.1: Uitsplitsing vergoedingen

Figuren 6.3 en 6.4 geven de verdeling over intensiteiten weer voor respectievelijk de hersteltrajecten en de duurzame trajecten. Hieruit blijkt dat iets meer dan 50% van de hersteltrajecten wordt ingeschaald in intensiteit C of D. Bij de duurzame trajecten is een meer gelijkmatige verdeling over intensiteiten zichtbaar.

Hersteltrajecten: % cliënten per intensiteit voor profielen 4 t/m 10

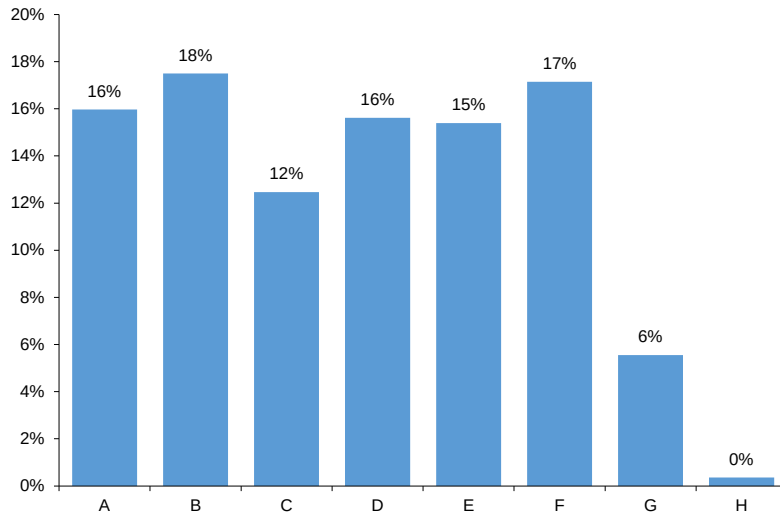

Figuur 6.3: Verdeling cliënten naar intensiteit - hersteltrajecten

Friese Gemeenten

Rapportage inzake onderzoek kostenontwikkeling jeugdzorg Friesland 2017 - 2018
29 maart 2019

Duurzame trajecten: % cliënten per Intensiteit voor profielen 4 t/m 10

Figuur 6.4: Verdeling cliënten naar intensiteit - duurzame trajecten

In tabel 6.1 is de procentuele verdeling van intensiteiten binnen profielen weergegeven. We zien bijvoorbeeld dat gemiddeld 25% van de trajecten is ingeschaald in intensiteit D. Bij een aantal profielen is dit percentage hoger dan deze 25%. Het hoogste percentage D-intensiteiten is er binnen profiel 6. Dit kan toeval zijn, maar zou ook verklaard kunnen worden als we tabel 6.1 en figuur 6.1 aan het begin van dit hoofdstuk naast elkaar leggen. De tariefsprong van intensiteit C naar D is bij profiel 6 net als bij profiel 4 groter dan bij de andere profielen. Dit zou eveneens het hoge percentage F-intensiteiten in profiel 6 kunnen verklaren. We zien echter ook een hoog percentage intensiteit F bij profiel 9, wat niet op dezelfde wijze verklaard kan worden.

Verwijstypes zorg met betrekking tot productcodes 2018									
Aantal unieke cliënten	Profiel	A	B	C	D	E	F	G	H
Aantal cliënten	4 t/m 10	1.456	1.607	2.391	2.860	1.400	1.596	255	11
Relatief		13%	14%	21%	25%	12%	14%	2%	0%

Intensiteit per profiel voor zorg met betrekking tot productcodes 2018									
Totaal	Profiel	A	B	C	D	E	F	G	H
Duurzaam en Herstel	4	12%	7%	19%	27%	14%	21%	0%	0%
Duurzaam en Herstel	5	15%	18%	24%	24%	11%	7%	1%	0%
Duurzaam en Herstel	6	3%	4%	12%	32%	15%	33%	0%	0%
Duurzaam en Herstel	7	6%	6%	19%	26%	22%	21%	0%	0%
Duurzaam en Herstel	8	17%	10%	13%	19%	20%	21%	0%	0%
Duurzaam en Herstel	9	2%	2%	20%	27%	7%	41%	0%	0%
Duurzaam en Herstel	10	7%	3%	11%	19%	7%	27%	25%	0%

Tabel 6.1.: Intensiteit per profiel

6.3 Mogelijke impact van overgang naar nieuwe systematiek

Eerder hebben we gezien dat van alle unieke cliënten gestart tussen 1 januari 2018 en 31 oktober 2018 42% de startdatum 1 januari 2018 heeft. De vooronderstelling is dat dit

Friese Gemeenten

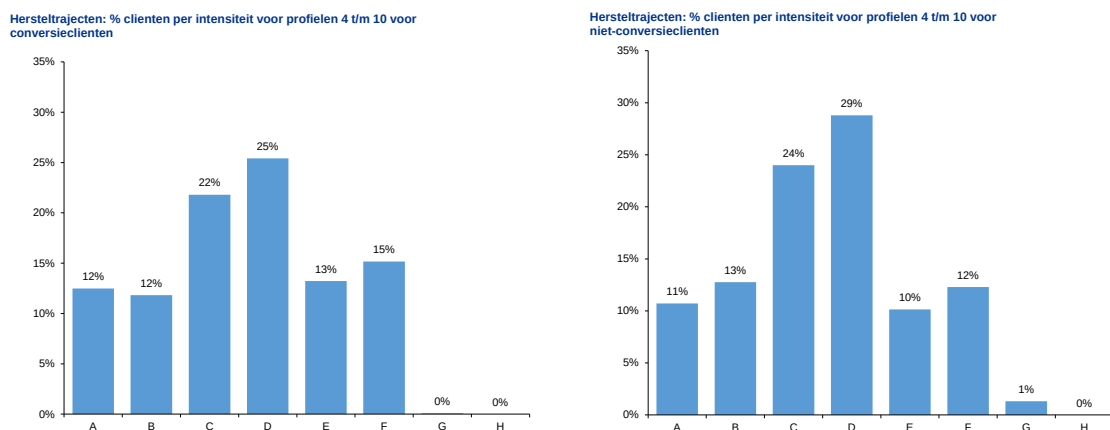
Rapportage inzake onderzoek kostenontwikkeling jeugdzorg Friesland 2017 - 2018
29 maart 2019

'lopende' cliënten zijn vanuit 2017 (conversiecliënten), welke in de nieuwe systematiek zijn vertaald naar een profiel en intensiteit.

We hebben de populatie cliënten, startend op 01-01-2018 nog eens nader bekeken om daar de populatie conversiecliënten wat zuiverder uit te filteren. We hebben in eerste aanleg de uitkomsten zoals weergegeven in tabel 2.2 als vertrekpunt genomen.

Voor de hierna volgende analyse zijn de cliënten, die aan de volgende definities voldoen, aangemerkt als conversiecliënten: cliënten die gestart op 1 januari 2018, en die tevens zorg hebben ontvangen in 2017. Met betrekking tot de zorg in 2017 is voor deze cliënten bekend dat de zorg gestart is in 2017, dan wel dat de zorg geëindigd is in december 2017.

Om na te gaan wat het effect is van de inschaling van conversiecliënten op de totale inschaling van cliënten hebben we op de volgende pagina twee grafieken getoond omtrent de inschaling: links de grafiek voor conversiecliënten en rechts de grafiek, geschoond voor conversiecliënten.

Figuur 6.5: Verdeling naar intensiteit voor conversiecliënten (links) versus de niet-conversiecliënten (rechts)

Aangezien de conversiecliënten in 2017 al een deel van de zorg hebben ontvangen is de verwachting dat deze groep cliënten lager ingeschaald zou zijn dan de gemiddelde inschaling voor 'nieuw' gestarte cliënten in 2018.

Kijkend naar de voor conversiecliënten geschoonde populatie (rechts) ten opzichte van het overall gemiddelde beeld dat in figuur 6.3 is getoond heeft er een kleine verschuiving van 'E' en 'F' naar 'B', 'C' en 'D' plaatsgevonden.

Uit de vergelijking van de twee grafieken blijkt tevens dat de conversiecliënten gemiddeld wat zwaarder ingeschaald zijn dan de niet-conversiecliënten: voor de conversiecliënten geldt dat 28% in de intensiteiten 'E' en hoger zijn ingeschaald, terwijl dit geldt voor 23% van de niet-conversiecliënten. Dit is een opvallende constatering, gezien de verwachting vooraf. In de volgende paragraaf gaan we hier verder op in.

Voor wat betreft de gemiddelde inschaling in intensiteiten kunnen we dus concluderen dat de conversiecliënten een verhogend effect hebben en de rechtergrafiek in figuur 6.5 meer representatief is voor de gehele populatie (in de genormaliseerde situatie) dan figuur 6.3.

6.4 Nadere analyse van conversiecliënten

Kijkend naar de inschaling van conversiecliënten voor de hersteltrajecten zouden we verwachten dat de inschaling lager ligt dan voor de gemiddelde populatie, aangezien deze cliënten in 2017 ook al zorg hebben gehad. We zouden verwachten dat conversiecliënten gemiddeld al op 50% realisatie van hun zorgtrajecten zitten bij de start van 2018 en we hebben geen reden om aan te nemen dat deze groep cliënten qua zorgzwaarte zou afwijken van het gemiddelde.

In voorgaande paragraaf hebben we geconstateerd dat het tegenovergestelde waar is: conversiecliënten zijn gemiddeld hoger ingeschaald. Dit zal dus een belangrijke oorzaak zijn van de toegenomen kosten van de jeugdzorg in 2018 ten opzichte van 2017.

In onderstaande tabel wordt in beeld gebracht om hoeveel cliënten het gaat:

Aandeel conversiecliënten in totale populatie van hersteltraject en totale kosten specialistische jeugdhulp in 2018					
	Aantal unieke cliënten (t/m 31.10)	% t.o.v. totaal	EUR vergoeding 2018	% t.o.v. totale vergoeding hersteltrajecten 2018	vergoeding specialistische jeugdzorg 2018
Totaal aantal unieke cliënten met een hersteltraject in 2018:	8.561	100%	€ 55.191.358	100%	58%
- conversieclient	2.381	28%	€ 18.545.553	34%	19%
- niet-conversieclient	6.180	72%	€ 36.645.805	66%	38%
Totaal vergoedig specialistische jeugdzorg 2018 (t/m 31.10)			€ 95.621.424		

Tabel 6.2.: Aandeel conversiecliënten met een hersteltraject in de totale populatie

Uit bovenstaande tabel blijkt dat 28% van de unieke cliënten (in de populatie tot en met 31 oktober 2018) met een hersteltraject in 2018 een conversiecliënt betreft.

In termen van vergoedingen gaat het om 34% van de totale vergoedingen in relatie tot alle hersteltrajecten in 2018.

De vergoeding voor conversiecliënten met een hersteltraject in 2018 betreft 19% van de totale vergoeding (EUR 95,6 miljoen) in 2018 (o.b.v. een gemiddelde doorlooptijd van hersteltrajecten van 8 maanden).

Aangezien we niet beschikken over een gemiddelde vergoeding per cliënt voor afgeronde hersteltrajecten voor niet-conversiecliënten is het bedrag dat gemoeid is met de vermoedelijk ontbrekende hoge inschaling van conversiecliënten niet exact te bepalen.

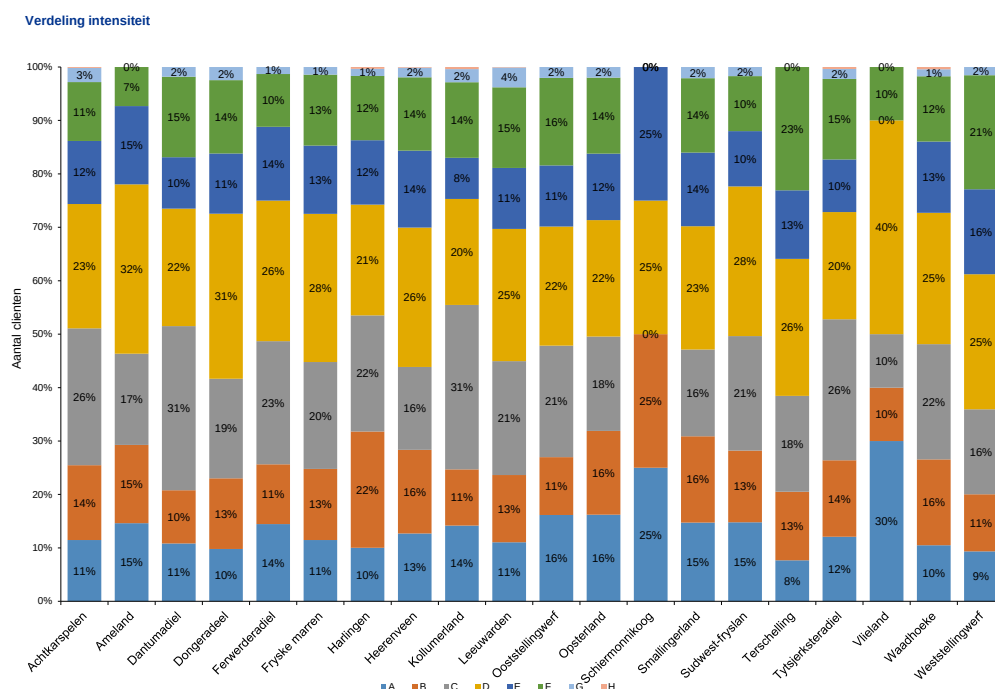
Kijkend naar de totale vergoedingen voor conversiecliënten in combinatie met de aanname dat de trajecten in werkelijkheid, gemiddeld genomen waarschijnlijk al voor de helft waren afgerond, is onze grove schatting dat er een bedrag van circa EUR 7 miljoen aan te hoge vergoedingen voor conversiecliënten met hersteltrajecten is betaald.

Dit lijkt fors en wordt natuurlijk beïnvloed door de aanname van de verwachte gemiddelde duur van een traject (nu gerekend met 8 maanden). We zijn echter wel van mening dat, de wijze waarop met de afrekening van conversiecliënten is omgegaan, dit tot een éénmalig substantieel effect heeft geleid en daarmee hebben we een belangrijke verklaring, voor de stijging van de kosten in 2018 ten opzichte van 2017.

6.5 Verdeling intensiteit – gemeenten

Uit figuur 6.6, de verdeling van trajecten over intensiteiten per gemeente, blijkt dat er geen gemeenten zijn die een heel afwijkend beeld laten zien. Op het eerste gezicht lijken Schiermonnikoog en Vlieland wat af te wijken van de rest, maar dit kan verklaard worden doordat hier slechts sprake is van een klein aantal cliënten.

Figuur 6.6: Inschaling in intensiteit per gemeente

6.6 Verdeling intensiteit – aanbieders

Tien grootste aanbieders

De tien grootste aanbieders van specialistische jeugdzorg laten een meer gedifferentieerd beeld zien van de verdeling van trajecten over de intensiteiten A tot en met H. Tabel 6.2 laat bijvoorbeeld zien dat GGZ Friesland ten opzichte van de andere aanbieders de meeste trajecten in intensiteit A inschaalt. Stichting Bezinn heeft geen trajecten met intensiteit A.

Friese Gemeenten

Rapportage inzake onderzoek kostenontwikkeling jeugdzorg Friesland 2017 - 2018
29 maart 2019

Inschaling trajecten in intensiteiten - 10 grootste zorgaanbieders								
Zorgaanbieder	Intensiteiten							
	A	B	C	D	E	F	G	H
Accare	11%	13%	21%	40%	8%	7%	0%	0%
Caggb buitenpost	12%	25%	56%	6%	0%	0%	0%	0%
Ggz friesland	26%	11%	11%	27%	14%	12%	0%	0%
J.p. van den bent stichting	5%	8%	9%	21%	21%	37%	0%	0%
Jeugdhulp friesland	1%	3%	4%	23%	20%	28%	21%	0%
Stichting bezinn	0%	8%	21%	21%	25%	25%	0%	0%
Stichting de driestroom	13%	3%	10%	26%	28%	20%	0%	0%
Stichting fier fryslan	5%	7%	42%	43%	2%	0%	0%	0%
Stichting reik	8%	3%	6%	21%	12%	35%	13%	2%
Zo!-zorgoplossingen	7%	13%	23%	33%	15%	10%	0%	0%

Tabel 6.2: Verdeling intensiteit – tien grootste aanbieders

De JP van den Bent Stichting en Stichting Reik hebben de meeste trajecten juist in intensiteit F ingeschaald. Bij Jeugdhulp Friesland en Stichting Reik zijn de minste trajecten ingeschaald in intensiteit A, B of C. Bij Jeugdhulp Friesland gaat dit slechts om 8% van de trajecten en bij Reik betreft dit 17% van het totale aantal trajecten.

Op basis van onder andere het zorgaanbod van de verschillende aanbieders kan wellicht een uitspraak worden gedaan over het feit of deze verdeling verklaarbaar is. Dit is voor ons niet inzichtelijk.

Zorgaanbieders met gemiddeld zwaarste inschaling

In tabel 6.3 is weergegeven welke aanbieders (met meer dan vijf cliënten) de zwaarste zorg inschalen. De berekening is gemaakt door intensiteit A een waarde 1 toe te kennen, intensiteit B een waarde 2 enzovoort. De som van aantal maal waarde is gedeeld door het aantal cliënten en dit geeft de gemiddelde zorgzwaarte per aanbieder. In de tabel zijn alle aanbieders met een berekende gemiddelde zorgzwaarte van 5 en hoger weergegeven.

Inschaling trajecten in intensiteiten											
Zorgaanbieder	Intensiteiten										
	1	2	3	4	5	6	7	8			
Zorgaanbieder	A	B	C	D	E	F	G	H	aantal	Gemiddeld	
Yes we can clinics	0	0	0	0	0	48	0	0	8	6,00	
Stichting leger des heils	0	0	0	0	5	36	0	0	7	5,86	
Zorggroep samen	0	0	0	4	0	42	0	0	8	5,75	
Smelnezorg	0	0	0	4	40	120	0	0	29	5,66	
Stichting cerato	0	0	0	4	30	78	0	0	20	5,60	
Horizon begeleiding bv	0	0	0	16	40	150	0	0	37	5,57	
Amigo	0	0	0	0	75	102	0	0	32	5,53	
Stichting leger des heils welzijns- en gezondheidszorg	0	0	0	16	110	156	0	0	52	5,42	
Meidy	0	0	3	12	30	84	0	0	24	5,38	
Ambiq	0	0	15	24	40	186	0	0	50	5,30	
Rondomzorg bv	0	0	3	0	10	24	0	0	7	5,29	
Comfortzorg contract bv	2	0	9	32	85	216	0	0	66	5,21	
Ulco kleinschalige zorgpraktijk	0	2	9	16	60	126	0	0	41	5,20	
Leger des heils welzijns- en gezondheidszorg	0	0	0	20	75	66	0	0	31	5,19	
Kleinschalige zorgpraktijk ulco	0	4	9	28	75	168	0	0	55	5,16	
Prozorg bv / connecting hands	0	4	0	24	75	108	0	0	41	5,15	
Zwat	0	0	3	4	5	24	0	0	7	5,14	
Auti-start b.v.	0	0	0	20	35	42	0	0	19	5,11	
Zorgbureau amannij	0	0	0	16	45	36	0	0	19	5,11	
Stichting eduzon	0	2	21	80	230	264	0	0	118	5,06	
Ad rem coaching	0	0	3	16	25	42	0	0	17	5,06	
Scauting coaching & detachering b.v.	0	0	6	16	20	54	0	0	19	5,05	
Viverè coaching b.v.	0	2	0	24	40	60	0	0	25	5,04	

Tabel 6.3: Aanbieders met de hoogste gemiddelde zorgzwaarte

Friese Gemeenten

Rapportage inzake onderzoek kostenontwikkeling jeugdzorg Friesland 2017 - 2018
29 maart 2019

In tabel 6.4 is de berekende gemiddelde zorgwaarde van de vijf grote aanbieders weergegeven. De gemiddelde zorgwaarde ligt bij deze aanbieders tussen de 3 en 4.

Inschaling trajecten in intensiteiten											
Zorgaanbieder	Intensiteiten										
	1	2	3	4	5	6	7	8			
Zorgaanbieder	A	B	C	D	E	F	G	H	aantal	Gemiddeld	
Stichting reik	45	36	99	460	340	1182	0	0	559	3,87	
Jeugdhulp friesland	6	58	108	820	910	1530	0	0	900	3,81	
Accare	266	622	1485	3784	895	1038	0	0	2372	3,41	
Stichting fier fryslan	17	44	405	560	40	6	0	0	323	3,32	
Ggz friesland	373	318	474	1560	1020	1032	0	0	1456	3,28	

Tabel 6.4: Gemiddelde zorgwaarde van de vijf grote aanbieders

In bijlage B zijn een aantal aanvullende analyses omtrent de inschaling in intensiteiten weergegeven. De diverse beelden kunnen aanleiding zijn voor vervolggesprekken.

6.7 Conclusie

Gezien het feit dat we hebben geconstateerd dat de vergoeding per cliënt gemiddeld gestegen is en er in de nieuwe systematiek meer invloed is gegeven aan zorgaanbieders op de te ontvangen tarieven is geanalyseerd hoe de verdeling van trajecten over de intensiteiten eruitziet.

Op totaalniveau (herstel en duurzaam tezamen) is te zien dat 72% van de trajecten in de intensiteiten A tot en met D is ingeschaald en 28% in de zwaardere intensiteiten. We zien op totaalniveau dus geen overwegende inschaling in de zwaardere trajecten E en F. Bij hersteltrajecten en duurzame trajecten is respectievelijk 24% en 38% hoger dan D ingeschaald. We kunnen dus stellen dat duurzame trajecten wel meer dan gemiddeld in de zwaardere trajecten worden ingeschaald.

Uit de analyses blijkt dat er geen direct verband is tussen de inschaling in intensiteiten en grootte van de aanbieders. Kijkend naar de tien grootste aanbieders zien we een divers beeld.

Aangezien er vooraf geen verwachting was van de spreiding over de diverse intensiteiten kunnen er op basis van de analyses geen duidelijke conclusies worden getrokken.

Het verdient dan ook aanbeveling om de getoonde inzichten te gaan spiegelen aan de profielen van de zorgaanbieders om verdiepend inzicht te krijgen ten aanzien van de vraag of de verdelingen over intensiteiten op aanbieder niveau logisch en verklaarbaar zijn.

7 Verdiepende analyse op data gemeenten

De wijze waarop bepaalde voorwaarden vanuit het contract met de zorgaanbieders zijn gehandhaafd kan effect hebben op de totale vergoedingen die zijn uitbetaald aan de zorgaanbieders.

In dit hoofdstuk worden in de paragrafen, 'Stapeling en garantieperiode', 'Uitbetalingen bij diverse afsluitcodes' en 'Analyse verwijzers' nadere inzichten getoond in relatie tot handhaving van voorwaarden hieromtrent met financiële impact. In bijlage B zijn de uitgangspunten hiervoor opgenomen.

7.1 Stapeling en garantieperiode

In het administratieprotocol⁴ zijn voorwaarden opgenomen voor wanneer een traject wel of niet gestart mag worden. In deze paragraaf gaan we in op onterechte stapeling en het onrecht starten van een traject binnen de garantieperiode.

Stapeling

Over stapeling is in het administratieprotocol het volgende opgenomen:

"In de regio is besloten dat de trajecten niet gestapeld kunnen worden. Er kan in resultaatsturing telkens slechts één traject gaande zijn. De verblijfscomponent is geen traject op zichzelf, maar onderdeel van een traject en kan wel gestapeld worden."

In onderstaande tabel zijn enkele voorbeelden gegeven van trajecten waar sprake is van stapeling.

Hersteltrajecten met eenzelfde startdatum											
Traject A						Traject B					
Gemeente	Client	Product	Start Zorg	Stop Zorg	Aanbieder	Betaling	Product	Start Zorg	Stop Zorg	Aanbieder	Betaling
Sudwest-fryslan	18786055	50H5D	1-1-2018	6-2-2018	Accare	€ 4.548,60	50H5C	1-1-2018		Stichting fier fryslan	€ 2.625,00
Smallingerland	32079	50h7d	1-1-2018	1-1-2018	Stichting reik	€ 4.548,60	50h4d	1-1-2018		Stichting reik	€ 8.400,00
Heerenveen	33716	50H5F	28-1-2018	28-1-2018	VNN	€ 11.550,00	50H5D	28-1-2018	28-1-2018	VNN	€ 9.097,20
Heerenveen	38024	50H6F	1-1-2018	1-1-2018	Accare	€ 17.640,00	50H5A	1-1-2018	31-1-2018	Keuningshof bv	€ 705,60
Waadhoeke	38959	50H5E	1-1-2018	1-1-2018	Accare	€ 8.400,00	50H5E	1-1-2018		Tuorrebout	€ 8.400,00
Smallingerland	41507	50h5a	1-1-2018	1-1-2018	Ciggz b.v. in de bres	€ 705,60	50h1a	1-1-2018		Ciggz b.v. in de bres	€ 352,80
Waadhoeke	42667	50H5F	1-1-2018	1-1-2018	Accare	€ 11.550,00	50H8F	1-1-2018		Ambiq	€ 11.550,00
Achtkarspelen	1013	50H5E	1-1-2018	8-2-2018	Accare	€ 12.000,00	50H5B	1-1-2018	31-8-2018	Sanjeszoo	€ 2.100,00
Sudwest-fryslan	18615445	50H5D	1-1-2018	15-3-2018	Accare	€ 4.548,60	50H5C	1-1-2018	9-8-2018	Ggz friesland	€ 3.750,00
Ooststellingwerf	206	50H5D	1-1-2018	24-2-2018	Team050	€ 4.548,60	50H5A	1-1-2018		Inter-psy	€ 705,60

Tabel 7.1 Trajecten waarbij sprake is van stapeling

In totaal gaat het voor alle Friese gemeenten om een bedrag van 2,2 miljoen euro. Tabel 7.2 op de volgende pagina geeft aan hoe dit is verdeeld over de 20 gemeenten.

⁴ Administratieprotocol Jeugdhulp 2018 en verder

Friese Gemeenten

Rapportage inzake onderzoek kostenontwikkeling jeugdzorg Friesland 2017 - 2018
29 maart 2019

Parallele trajecten		
Gemeente	Aantal	Omvang Euro's
Achtkarspelen	28	€ 140.148,60
Dantumadiel	14	€ 87.963,60
Heerenveen	54	€ 406.963,20
Kollumerland	8	€ 105.462,60
Leeuwarden	56	€ 360.449,40
Ooststellingwerf	15	€ 83.853,60
Opsterland	10	€ 64.246,20
Schiermonnikoog		
Smallingerland	41	€ 209.309,00
Sudwest-fryslan	13	€ 88.066,20
Vlieland		
Waadhoeke	24	€ 154.262,20
Weststellingwerf	18	€ 89.607,60
Totaal	356	€ 2.246.996,80

Van deze 2,2 miljoen euro is ongeveer 0,75 miljoen euro toe te rekenen aan trajecten met exact dezelfde startdatum.

Het genoemde bedrag is de optelling van alle tweede trajecten (behorend bij traject B zoals in de figuur boven zichtbaar is). Hoewel bekend is dat stapeling in de beginfase van 2018 werd toegestaan, laat bovenstaande tabel zien dat contractafspraken, bewust of onbewust, nog niet altijd worden nageleefd.

Garantieperiode

In het administratieprotocol is eveneens opgenomen dat binnen een periode van 4 maanden na afloop van een traject niet, zonder toestemming van de gemeente, een nieuw traject gestart mag worden. Hoewel de data-aanlevering door gemeenten geen inzicht geeft of deze toestemming is gevraagd en verleend, is wel per gemeente in kaart gebracht, zie tabel 7.3, wat de omvang is (in euro's) van trajecten die binnen de garantieperiode zijn gestart.

Friese Gemeenten

Rapportage inzake onderzoek kostenontwikkeling jeugdzorg Friesland 2017 - 2018
29 maart 2019

Tweede traject binnen garantieperiode		
Gemeente	Aantal	Omvang Euro's
Achtkarspelen	21	€ 235.714,80
Ameland	1	€ 17.640,00
Dantumadiel	10	€ 103.525,80
Dongeradeel	16	€ 157.162,20
Ferwerderadiel	3	€ 43.680,00
Fryske marren	22	€ 198.508,80
Harlingen	2	€ 26.040,00
Heerenveen	9	€ 124.546,80
Kollumerland	12	€ 125.017,20
Leeuwarden	56	€ 579.422,40
Ooststellingwerf	16	€ 199.141,20
Opsterland	24	€ 240.353,40
Schiermonnikoog		
Smallingerland	43	€ 459.607,60
Sudwest-fryslan	36	€ 315.836,60
Terschelling		
Tytsjerksteradiel	17	€ 136.983,00
Vlieland		
Waadhoeke	21	€ 207.555,00
Weststellingwerf	13	€ 149.091,00
Totaal	322	€ 3.319.825,80

Tabel 7.2: Tweede traject binnen de garantieperiode

7.2 Uitbetalingen bij uitval

In het aanbestedingsdocument is opgenomen dat, als sprake is van uitval bij hersteltrajecten, de aanbieder de laatste termijn niet in rekening kan brengen:

“Jeugdhulp kan om verschillende redenen afgebroken worden. Indien een traject – om welke reden dan ook – is afgebroken, kan de zorgaanbieder de laatste termijn van 30% niet meer bij de gemeente declareren.”

Dit houdt in dat het alleen bij code 31 – ‘levering is volgens plan beëindigd’ – mogelijk is om in totaal 100% van het betreffende tarief te declareren. Voor trajecten die voortijdig worden beëindigd (te herkennen aan de codes 02, 32, 33, 34 en 35 in het stopbericht), kan 70% van het tarief behorend bij het traject worden gedeclareerd.

Uit de data is gebleken dat het voorkomt dat trajecten die voortijdig zijn beëindigd, 100% van het tarief is gedeclareerd en uitbetaald door gemeenten, waar dit 70% had mogen zijn.

Friese Gemeenten

Rapportage inzake onderzoek kostenontwikkeling jeugdzorg Friesland 2017 - 2018
29 maart 2019

Uitbetaling 100% bij vroegtijdige uitval	
Gemeente	Bedrag boven 70%
Achtkarspelen	€ 34.925,40
Ameland	€ -
Dantumadiel	€ 31.921,20
Dongeradeel	€ 99.777,60
Ferwerderadiel	€ 13.213,80
Fryske marren	€ 67.375,80
Harlingen	€ 10.305,00
Heerenveen	€ -
Kollumerland	€ 33.620,40
Leeuwarden	€ 113.815,80
Ooststellingwerf	€ 17.605,80
Opsterland	€ 17.330,40
Schiermonnikoog	€ -
Smallingerland	€ 75.079,80
Sudwest-fryslan	€ 77.758,20
Terschelling	€ -
Tytsjerksteradiel	€ 29.919,60
Vlieland	€ 302,40
Waadhoeke	€ 37.551,60
Weststellingwerf	€ 22.530,60
Totaal	€ 683.033,40

Tabel 7.3: Uitbetaling 100% bij vroegtijdige uitval

Zoals uit tabel 7.3 blijkt gaat dit in totaal om een bedrag van ongeveer EUR 700.000. Dit is de optelling van de 30% declaraties bij trajecten die voortijdig zijn beëindigd.

7.3 Conclusie

De bovenstaande analyses laten zien dat de contractvoorwaarden, zoals opgenomen in het aanbestedingsdocument of administratieprotocol, nog niet altijd worden gehandhaafd. De grootste win valt te behalen door het beter handhaven van de garantieperiode, de periode van 4 maanden waarin in principe geen nieuw traject gestart mag worden. Dit is een controle die door gemeenten gedaan zal moeten worden, voor het afgeven van een beschikking. Uitgaande van 2018 zou dit tot een besparing van 3,8% kunnen leiden op de totale uitbetalingen en kan dit een gedeeltelijke verklaring zijn voor hoge kosten van de specialistische jeugdhulp in 2018.

8 Verantwoorde productie door aanbieders

In aanvulling op de analyses naar uitbetaalde vergoedingen door gemeenten (in hoofdstuk 4), kijken we in dit hoofdstuk ook naar de verantwoorde productie, en dus declaraties, van aanbieders aan gemeenten.

8.1 Disclaimer

Voor de gegevens die in dit hoofdstuk worden gepresenteerd zijn de gegevens aangeleverd door Sociaal Domein Friesland (SDF). Voor 2017 betreft dit de 'uitvraag jeugd t/m Q4⁵' en voor 2018 zijn dit de productieverantwoordingen 2018 (*conceptverantwoordingen d.d. 15 februari 2018*). Pas in een later stadium volgen de definitieve cijfers voorzien van een controleverklaring.

Om de scope 'specialistische jeugdhulp' aan te houden zijn na overleg met SDF in 2017 de percelen Dyslexie, Crisis, Pleegzorg uitgesloten, zie bijlage C. Ook is in 2017 Fact (alleen geleverd door GGZ Friesland) uitgesloten. GGZ Friesland heeft in haar verantwoording hiervoor bijna 1 mio opgenomen terwijl in de gemeente data maar voor 0,25 mio Fact was opgenomen.

In 2018 zijn bij aanbieders die pleegzorg en hoog specialistische jeugdzorg hadden opgenomen in de productieverantwoordingen, deze realisaties uitgesloten. De uitgangspunten die door aanbieders zijn gehanteerd om te komen tot de productieverantwoording 2018 zijn niet bij ons bekend.

De in dit hoofdstuk gepresenteerde data zijn niet gevalideerd met de aanbieders.

8.2 Productie 2017 en 2018

In tabel 8.1 is de verantwoorde specialistische jeugdhulp in 2017 en 2018 weergegeven voor Accare, Fier, Reik, Jeugdhulp Friesland en GGZ Friesland.

Verantwoording specialistische jeugdhulp - obv aanbiederdata (productieverantwoording)				
	Uitvraag Jeugd t/m Q4 2017		Productieverantwoording 2018 (SPJ)	Procentuele verandering
Accare	€	7.282.757	€ 11.939.403	39%
Fier Fryslan	€	2.273.173	€ 2.736.998	17%
Reik	€	13.056.954	€ 18.312.290	29%
JHF	€	27.290.878	€ 24.693.588	-11%
GGZ Friesland	€	5.732.356	€ 8.986.778	36%
Totaal	€	55.636.118	€ 66.669.057	17%

*Bij GGZ Friesland zijn de beschikbaarheidsvergoeding crisis (zoals aangegeven in de toelichting bij de uitvraag t/m Q4) en Fact uitgesloten.

Tabel 8.1 Verantwoorde specialistische jeugdhulp door aanbieders

Uit de tabel blijkt dat de verantwoorde productie bij vier van de vijf partijen in 2018 hoger is dan in 2017. Alleen bij Jeugdhulp Friesland is sprake van een afname van de realisatie

⁵ Aangezien de productieverantwoording 2017 niet in Excel en dus bewerkbare vorm aanwezig was is voor 2017 de uitvraag Jeugd t/m Q4 gebruikt. De uitvraag tm Q4 wijkt voor een aantal aanbieders niet of anders maar beperkt (max 1%) af van de productieverantwoording.

Friese Gemeenten

Rapportage inzake onderzoek kostenontwikkeling jeugdzorg Friesland 2017 - 2018
29 maart 2019

van specialistische jeugdhulp. In totaal is voor deze vijf partijen sprake van een stijging van 17%.

Ter vergelijking, in hoofdstuk vier is aangegeven dat op basis van de gemeentedata in totaal sprake is van een stijging van 27% (gegeven de aanname dat trajecten gemiddeld 8 maanden duren) in de eerste tien maanden van 2018 ten opzichte van 2017 (zie tabel 2.3). Het kan dus mogelijk zo zijn dat de aanbieders ondanks eerdere berichten zelf met een aanname hebben gewerkt waarbij de gemiddelde duur van trajecten langer is dan 8 maanden. We zien in de ontwikkelingen van het aantal cliënten geen grote schommelingen in 2018 ten opzichte van 2017.

Als we de verandering in productie zoals blijkt uit de aanbiederdata (tabel 8.1) vergelijken met de verandering in gemiddelde vergoeding per unieke cliënt per aanbieder op basis van de gemeentedata (tabel 8.2 en paragraaf 4.3) zien we dat de vergoeding per unieke cliënt vele malen hoger is dan de vergoeding op totaalniveau voor deze aanbieders.

Ter illustratie, op basis van de eigen gegevens is de verandering in totale vergoeding voor Accare 39% gestegen, maar de verandering in gemiddelde vergoeding per unieke cliënt op basis van gemeentedata is 137% gestegen. Een oorzaak zou kunnen zijn dat het aantal cliënten in 2018 een stuk lager ligt.

Het bevestigt in ieder geval de noodzaak voor een adequate administratievoering en tussentijdse gegevensuitwisseling in de keten.

Vergoedingen aanbieders specialistische jeugdhulp Friesland (obv gemeentedata)				
Aanbieder	Vergoedingen 2017 (t/m 31-10-2017) (terug-extrapoleren)	Vergoedingen 2018 (t/m 31-10-2018)*	Verandering gemiddelde vergoeding per client 2018 (t/m 31-10) versus 2017 (t/m 31-10)*	
Accare	€ 5.005.536	€ 12.377.930	137%	
Fier Fryslan	€ 1.587.654	€ 1.898.310	78%	
Reik	€ 10.923.515	€ 12.582.074	54%	
JHF	€ 21.682.877	€ 16.247.539	12%	
GGZ Friesland	€ 4.043.032	€ 7.933.303	112%	

Tabel 8.2: Vergoedingen aanbieders (o.b.v. gemeentedata)

8.3 Vergelijking productie aanbieders en gemeenten

Productie 2017

De door aanbieders aangeleverde gerealiseerde productie in 2017 komt niet geheel overeen met de productie op basis van de door gemeente aangeleverde data. Tabel 8.3 geeft de verschillen weer.

Friese Gemeenten

Rapportage inzake onderzoek kostenontwikkeling jeugdzorg Friesland 2017 - 2018
29 maart 2019

Verantwoording specialistische jeugdhulp 2017 (productieverantwoording versus gemeentedata)				
	Uitvraag Jeugd t/m Q4 2017		Vergoedingen 2017 - gemeentedata	Vershil
Accare	€	7.282.757	€ 6.006.646	-21,2%
Fier Fryslan	€	2.273.173	€ 1.905.186	-19,3%
Reik	€	13.056.954	€ 13.108.223	0,4%
JHF	€	27.290.878	€ 26.019.463	-4,9%
GGZ Friesland*	€	5.732.356	€ 4.851.640	-18,2%
Totaal	€	55.636.118	€ 51.891.157	-7,2%

*Bij GGZ Friesland zijn de beschikbaarheidsvergoeding crisis (zoals aangegeven in de toelichting bij de uitvraag t/m Q4) en Fact uitgesloten.

Tabel 8.3: Verantwoording specialistische jeugdhulp 2017 (aanbieder versus gemeente)

Bij drie van de vijf aanbieders zien we een tamelijk groot verschil tussen de realisatie 'specialistische jeugdhulp' van ongeveer twintig procent in vergelijking met de data zoals door gemeenten aangeleverd. Een onderbouwing voor dit verschil, anders dan dat administraties niet op elkaar aansluiten, is er met de data die voor ligt niet te geven.

Kijkend naar bijvoorbeeld GGZ Friesland zien we een bedrag van 5,7 mio, wat zij hebben gedeclareerd aan de gemeenten met betrekking tot 2017. Vanuit de gemeentelijke data zien we voor GGZ Friesland een bedrag van EUR 4,8 mio, zijnde de som van de kosten die bij de individuele gemeenten in de basisadministratie zitten.

Dit is een onverklaarbaar verschil.

Kanttekening die hierbij ook geplaatst moet worden is dat twee verschillende bronnen met elkaar worden vergeleken en daarnaast dat de gemeentedata vanuit de betalingen tot stand is gekomen, wat een ander uitgangspunt is dan geldt voor de verantwoordingen.

Productie 2018

In onderstaande tabel zijn de door aanbieders verantwoorde productie (12-maands periode) en de gedeclareerde productie per aanbieder op basis van de gemeentedata (10-maands periode) naast elkaar gezet.

Verantwoording specialistische jeugdhulp - obv aanbiederdata (productieverantwoording)					
	Productieverantwoording 2018 (SPJ) - 12 maanden	Productieverantwoording 2018 (SPJ) - (*10/12)	Vergoedingen 2018 (t/m 31-10-2018)* - obv gemeentedata 10 maanden	Vershil productieverantwoording (10/12) en gemeentedata	
Accare	€ 11.939.403	€ 9.949.503	€ 12.377.930	19,6%	
Fier Fryslan	€ 2.736.998	€ 2.280.832	€ 1.898.310	-20,2%	
Reik	€ 18.312.290	€ 15.260.242	€ 12.582.074	-21,3%	
JHF	€ 24.693.588	€ 20.577.990	€ 16.247.539	-26,7%	
GGZ Friesland	€ 8.986.778	€ 7.488.982	€ 7.933.303	5,6%	
Totaal	€ 66.669.057	€ 55.557.548	€ 51.039.156	-8,9%	

Tabel 8.4: Verantwoording specialistische Jeugdhulp 2018 (aanbieder versus gemeente)

Als we uitgaan van de cijfers in tabel 8.4 en de productieverantwoording van aanbieders 'terug extrapoleren' naar een 10-maands periode, dan bedraagt de totaal gerealiseerde productie 55,5 mio, een verschil van circa 9% met de door gemeente aangeleverde gegevens. De aanname dat de initiële EUR 66,6 mio gelijkelijk over 12 maanden verdeeld kan worden, doen we wel, maar is discutabel. Kijkend naar het eerder

geschetste beeld is de omzet in de eerste paar maanden hoger, door de conversiecliënten. Het verschil van 8,9% zal daarom eerder hoger zijn dan lager. Dit bevestigt wel het vermoeden en tevens de noodzaak van de disclaimer, dat de gemeentelijke administraties niet 'bij zijn'. Er komt nog het nodige binnen met betrekking tot 2018.

Het verschil van 9% kan verder geheel of ten dele verklaart worden door de volgende redenen:

- De scope van de uitvraag aan gemeenten betrof 'de betaalde vergoedingen'. Aanbieders hebben in de productieverantwoording haar daadwerkelijk gerealiseerde productie opgenomen.
- De nieuwe instroom van cliënten in november en december' is niet meegenomen in de gemeentedata en wel in de aanbiederdata.
- Voor de berekening van de vergoedingen is uitgegaan van een gemiddelde doorlooptijd van hersteltrajecten van 8 maanden. Wanneer de werkelijke gemiddelde doorlooptijd van hersteltrajecten lager ligt dan 8 maanden dient een groter deel van de totale kosten van de hersteltrajecten toegewezen te worden aan 2018. Dit zou een mogelijke verklaring kunnen zijn voor het feit dat de productieverantwoording door aanbieders hoger ligt dan de berekende schadelast op basis van de gemeentedata.
- Tot slot dient hier opgemerkt te worden dat onzuiverheden in de door gemeenten aangeleverde data impact kunnen hebben op de uitkomst van de berekening op basis van de gemeentedata. De berekening van de vergoedingen in 2018 is o.a. berekend aan de hand van de door gemeenten aangeleverde start- en stopdata. Wanneer deze onjuist zijn werkt dit uiteraard door in de uitkomsten.

Tegelijkertijd kunnen we op basis van bovenstaande constateren dat de schadelast 2018 bij gemeenten nog zal toenemen.

Wat in bovenstaande tabel opvalt, is dat de totalen per aanbieder op basis van de twee verschillende bronnen wederom uiteen lopen. Ter illustratie, in de gemeentedata zit 20% minder productie van aanbieder Fier dan Fier zelf opgeeft in haar verantwoording.

8.4 Conclusie

In dit hoofdstuk is gebleken dat de verantwoorde productie voor de vijf onderzochte aanbieders, op basis van hun eigen data, in 2018 zeventien procent hoger is dan in 2017. Dit is een stuk lager dan de toename van 27% in 2018 op basis van de gemeentedata.

Als we de door aanbieders verantwoorde productie in 2018 vergelijken met de aangeleverde gegevens door gemeenten zien we een (voor perioden gecorrigeerd) verschil van bijna 9%. Dit is verklaarbaar vanwege verschillen in scope maar betekent wel dat de verwachte schadelast van 95,6 miljoen zoals gepresenteerd in hoofdstuk 2 mogelijk nog zal toenemen met ongeveer 9%.

A Bijlage – Toelichting analyse

In deze bijlage staat per hypothese beschreven welke uitgangspunten en aannames zijn gehanteerd en welke stappen zijn gevolgd om de analyses uit te voeren op de door de gemeente aangeleverde brondata.

Analyse ontwikkeling cliëntaantallen - Hoofdstuk 3	
Omschrijving analyse	Het verschil bepalen tussen de aantallen unieke cliëntnummers in 2017 vs. 2018 (t/m 31-10) per zorgaanbieder en per gemeente.
Analyse-stappen	Het door gemeenten opgegeven aantal unieke cliënten op het tabblad met algemene en financiële gegevens sloot niet aan met de aantallen zoals die konden worden afgeleid uit de onderliggende tabbladen met gegevens per cliënt (o.b.v. start- en einddatum of de betalingen met betrekking tot het jaar als geen start- en geen einddatum bekend is). In de door ons uitgevoerde controleberekening zijn wij voor de bepaling van het aantal unieke cliënten uitgegaan van de onderstaande uitgangspunten. Het aantal unieke cliënten is als volgt bepaald: — Op basis van de start- en einddatum van het traject is bepaald of de cliënt in zorg is geweest binnen de periode 1-1-2017 t/m 31-10-2017, dan wel in de periode 1-1-2018 t/m 31-10-2018. - Ter illustratie: Alle cliënten met een startdatum tot en met 31-10-2017 zijn in zorg geweest in 2017 t/m peildatum 31-10. - Ter illustratie: Cliënten met een startdatum in 2015 en 2016 en een einddatum in 2017 zijn in zorg geweest in 2017 t/m peildatum 31-10. — Als zowel start- als einddatum niet is ingevuld, is gekeken naar de kolommen 'betaling met betrekking tot 2017' dan wel 'betaling met betrekking tot 2018'. - Dus cliënten zonder start- en stopdata maar met een bedrag, ongelijk aan 0, in kolom 'Betaling met betrekking tot 2017' dan wel 'Betaling met betrekking tot 2018' tellen mee als 'in zorg in 2017' en 'in zorg in 2018'. We kunnen hier niet bepalen of dit een cliënt vóór of na peildatum is geweest, maar de kans is het grootst dat dit in de eerste 10 maanden is geweest ten opzichte van alleen de laatste 2 maanden. Derhalve hebben we voor deze cliënten aangenomen dat deze cliënten in zorg zijn geweest in de periode van 1-1-2017 t/m 31-10-2017 dan wel 1-1-2018 t/m 31-10-2018. — Tot slot zijn de cliëntnummers ontdubbeld, zodat unieke cliëntnummers overblijven. — De door ons berekende aantallen zijn per mail op 28-01-2019 ter validatie voorgelegd aan de gemeenten. Een drietal gemeenten hebben wij op verzoek een detailberekening gegeven. Op basis van deze detailberekening hebben zij aangegeven dat in hun eigen opgave een fout zat en dat onze berekening klopte.
Databron	Template gemeenten, tabbladen cliënten 2017 en cliënten 2018
Benodigde informatie	Alle unieke cliëntnummers in tabblad 2017 en 2018, waarbij op basis van de start- en einddatum (kolom 'Melding startzorg' en kolom 'Melding stopzorg' bepaald is of het traject liep in de periode tot 31-10 van de betreffende jaren, of indien kolom 'Startdatum zorgregistratie' leeg is of er een betaling is geweest met betrekking tot zorg in 2017 op basis van de kolommen 'Betaling in 2017 met betrekking tot 2017', 'Betaling in 2018 met betrekking tot 2017', 'Betaling in 2018 met betrekking tot 2018'.

Friese Gemeenten

Rapportage inzake onderzoek kostenontwikkeling jeugdzorg Friesland 2017 - 2018
29 maart 2019

Aandachts- punten	— De gemeente Littenseradiel heeft haar gegevens en dus ook cliëntaantallen uitgesplitst naar de gemeenten waar zij in 2018 in zijn opgegaan. Deze aantallen zijn door ons opgeteld bij de aantallen van de gemeenten Waadhoeke, Súdwest Fryslân of Leeuwarden. — De cliënten van Leeuwarderadeel (2017) zijn zowel in 2017 als in 2018 meegenomen in de aantallen van gemeente Leeuwarden, waardoor de basis voor de cliëntaantallen gelijk is.

Analyse vergoeding per unieke cliënt (totaal, per gemeente, per aanbieder) - Hoofdstuk 4	
Omschrijving analyse	Het verschil bepalen tussen de gemiddelde vergoeding per cliënt in 2017 vs. 2018, op totaalniveau, per gemeente en per aanbieder. Analyses: — In 2017 is de gemiddelde vergoeding per cliënt meer/minder (en zo veel meer/minder) dan in 2018, op totaalniveau. — In 2017 is de gemiddelde vergoeding per cliënt meer/minder (en zo veel meer/minder) dan in 2018 per aanbieder.
Analyse- stappen	1. De eerste stap is om de totaal betaalde vergoedingen door de gemeenten per afzonderlijk jaar goed te bepalen. Er is daarom gecorrigeerd voor uitbetalingen die betrekking hebben op zorg die geleverd wordt in een ander jaar als het gaat om trajecten die in twee kalenderjaren liepen. 2. Realisatie 2017 rekenen we terug naar peildatum 31-10-2017 door 10/12 te nemen van het uitbetaalde bedrag (betaald in 2017 dan wel 2018) met betrekking tot zorg die (op basis van de looptijden van de trajecten) is geleverd in 2017. Dit 'terug-geëxtrapoleerde' bedrag delen we vervolgens door het (door ons) bepaalde aantal cliënten op basis van de tabbladen 'cliënten 2017' en 'cliënten 2018' die in zorg zijn geweest in de periode van 1-1-2017 tot en met 31-10-2017. Zie toelichting hierboven bij hypothese 1 over de bepaling van de aantallen unieke cliënten tot en met peildatum 31-10. 3. Voor 2018 bepalen we welk deel van het (norm)bedrag betrekking heeft op periode t/m 31-10. Omdat in de nieuwe systematiek wordt gewerkt met voorschotten (bij hersteltrajecten: 70% vooraf en 30% bij behalen doelen) is een herrekening nodig om de vergoeding behorende bij een traject op peildatum te bepalen. Het voorschot dat betaald is voor een cliënt die in oktober 2018 in zorg is gekomen zal waarschijnlijk voornamelijk betrekking hebben op de periode na 2018. We gaan uit van de volgende uitgangspunten: 1. Hersteltrajecten worden 100% uitbetaald (o.b.v. werkgroep vastgesteld dat bij bijna alle trajecten naast het voorschot van 70% ook de 30% factuur wordt betaald). 2. Gemiddelde duur van hersteltrajecten is 243 dagen (8 maanden ((365/12)*8)) of 365 dagen (2 scenario's zijn doorgerekend). Met onderstaande correcties rekenen we vergoedingen toe aan de periode waarop de geleverde zorg betrekking heeft, uitgaande van gelijkmatige verdeling van de geleverde zorg gedurende de (verwachte) looptijd van hersteltrajecten: - Duurzame trajecten, verblijftrajecten en oude productcodes worden per maand afgerekend, dus hoeven de betaalde vergoedingen niet te worden herrekend.

Friese Gemeenten

Rapportage inzake onderzoek kostenontwikkeling jeugdzorg Friesland 2017 - 2018
29 maart 2019

	- Vergoedingen voor hersteltrajecten worden als volgt toegerekend aan de periode t/m 31-10: - Indien stopdatum leeg/onbekend: tarief (100%) behorend bij product verdelen o.b.v. gemiddelde looptijd (2 scenario's) en deel naar rato van doorlooptijd op 31-10 meenemen. - Indien stopdatum ligt voor 31/10 (traject al gestopt op peildatum): geen verrekening benodigd, dus uitgaan van 100% tarief behorend bij het product. - Indien stopdatum bekend, maar na 31-10: tarief (100%) behorend bij product verdelen naar rato van (werkelijke) looptijd en deel behorend bij periode t/m 31-10 meenemen (bijvoorbeeld Leeuwarden heeft trajecten met stopdatum na 31-10, vergoeding is hierbij dus herrekend naar peildatum 31-10). - Niet herrekenen/negeren: hersteltrajecten (codes 2018) met in kolom 'Betaling in 2018 met betrekking tot 2018' een bedrag van EUR 0. Wij zijn ervan uitgegaan dat deze trajecten zijn gecrediteerd, en dat voor deze trajecten geen zorg is geleverd behorend bij het product tot aan periode 31-10. - Niet herrekenen: hersteltrajecten (codes 2018) waar geen startdatum is opgenomen. Hier weten we dus geen startdatum van en dus is ook geen informatie bekend over de doorlooptijd van dit traject. Onze aanname is dat in dit geval niet herrekenen zuiverder is dan een aanname doen voor de startdatum. Derhalve zijn wij uitgegaan van de opgeleverde uitbetalingen van de gemeente. - Een voorbeeldberekening: cliënt is op 1-7-2018 gestart met traject 50H5B (EUR 2.100) dat nog niet gestopt is, gemiddelde duur is 243 dagen. We gaan er dus van uit dat op peildatum 31-10-2018 het traject nog liep, en dat er op peildatum dus een looptijd was van $31+31+30+31 = 123$ dagen. Voor periode t/m 31-10 nemen we dus $123/243$ van de (100%) trajectprijs mee (is EUR 1.063). In de template zal (naar verwachting) voor deze cliënt EUR 1.470 als betaling zijn opgenomen (namelijk 70% van EUR 2.100). 4. Per aanbieder bepalen we op basis van bovenstaande methode eveneens de gemiddelde vergoeding per cliënt voor 2017 en 2018 herrekend naar peildatum 31-10 van beide jaren. De som van betalingen 2017 m.b.t. 2017 delen door het aantal (unieke) cliënten 2017 (t/m peildatum 31-10) per aanbieder en de som van betalingen 2018 m.b.t. 2018 delen door het aantal unieke cliënten 2018 (t/m peildatum) per aanbieder.
Databron	Template gemeenten
Benodigde informatie	Totaalniveau: — aantal unieke cliënten in 2017 en 2018 periode 01-01 t/m 31-10 o.b.v. 'Kolom: CliëntNr' (hypothese 1). Per aanbieder: — aantal unieke cliënten in 2017 periode 01-01 t/m 31-10 en 2018 periode 01-01 t/m 31-10 'Kolom: CliëntNr', per aanbieder 'Kolom: Zorgaanbieder'; — de 100% tarieven per productcode voor hersteltrajecten; — de uitbetalingen door de gemeente; — de start en eindtijden (indien gesloten) van de hersteltrajecten.

Analyse gemiddelde inzet per cliënt - Hoofdstuk 5	
Omschrijving analyse	Het verschil bepalen tussen de gemiddelde inzet per cliënt in 2017 vs. 2018, op totaalniveau en per aanbieder.
Analyse-stappen	1. Op totaalniveau (3 zorgaanbieders gezamenlijk) inzicht gegeven in geleverde zorg (minuten behandeling, begeleiding, dagbesteding, etmalen verblijf) voor 2017 en 2018. 2. Vergelijking van het gemiddelde aantal minuten behandeling, begeleiding, dagbesteding, etmalen verblijf per cliënt die in zorg was (los van het feit of de cliënt in onderaannemer schap zorg heeft ontvangen of dat de zorgaanbieder hoofdaannemer is) in 2018 versus 2017. 3. Terugrekenen van de inzet in 2017 om te komen tot de inzet tot en met 31-10. Dit is gedaan op basis van het inzicht in de maandelijkse opbouw van het aantal unieke cliënten over het hele jaar. NB: Accare had haar gegevens 2017 aangeleverd t/m 31-10-2017, waardoor deze gegevens niet zijn aangepast. 4. Vergelijking van gemiddelde inzet per cliënt tussen 2017 en 2018 per zorgaanbieder.
Databron	Templates zorgaanbieders
Benodigde informatie	— Op totaalniveau voor 2017 en 2018 'Tabblad: inzet 2017 en 2018': #Unieke cliënten met behandelminuten, begeleidingsminuten, dagbestedingsminuten, verblijf eenheden; #behandelminuten, begeleidingsminuten, dagbestedingsminuten, verblijf eenheden. — Per aanbieder voor 2017 en 2018 'Tabblad: inzet 2017 en 2018': #Unieke cliënten met behandelminuten, begeleidingsminuten, dagbestedingsminuten, verblijf eenheden; #behandelminuten, begeleidingsminuten, dagbestedingsminuten. — Opbouw van het aantal unieke cliënten over het hele jaar 2017 op basis van data aangeleverd door gemeenten.

Analyse intensiteit per traject - Hoofdstuk 6	
Omschrijving analyse	Analyse op verdeling van intensiteit op totaalniveau, per gemeente en per aanbieder. — Grafieken met procentuele verdeling over de verschillende intensiteiten. — Op totaalniveau bepalen van verdeling van het aantal unieke cliënten (in %) per intensiteit (totaal, herstel en duurzaam). — Per aanbieder bepalen van verdeling van het aantal unieke cliënten (in %) per intensiteit.
Analyse-stappen	Het inzichtelijk maken van de procentuele verdeling van het aantal unieke cliënten per geïndiceerde intensiteit (A t/m H) voor trajecten duurzaam en herstel gestart in 2018 voor uitsluitend profielen 4 t/m 10.
Databron	Template gemeenten - productcode
Uitgangspunten	We kijken naar de intensiteit van herstel- en duurzame trajecten behorend bij de profielen 4 t/m 10. We kijken niet naar de intensiteit behorend bij de profielen 1 t/m 3, omdat bij deze profielen slechts twee intensiteiten mogelijk zijn (A en B) en omdat deze profielen weinig voorkomen.

Friese Gemeenten

Rapportage inzake onderzoek kostenontwikkeling jeugdzorg Friesland 2017 - 2018
29 maart 2019

Aanvullende analyse t.b.v. hoofdstuk 2 - Omvang kosten jeugdzorg gemeenten (2018 t.o.v. 2017)	
Omschrijving analyse	— Inzichtelijk maken van verschil in omvang kosten jeugdzorg in 2018 t.o.v. 2017 (per gemeente). Toelichting: Hier kijken we juist naar de werkelijke uitbetalingen (hersteltrajecten dus niet door ons herrekend) op basis van de bedragen aangeleverd door de gemeente. — Inzichtelijk maken van procentuele verdeling van vergoedingen 2017/2018 (vanuit gemeenten) over de aanbieders (alle aanbieders, ook de kleine).
Analyse-stappen	Som van de bedragen uit de kolommen 'Betaling in 2017/2018 met betrekking tot 2017' per gemeente/aanbieder voor trajecten met betalingen in 2017 dan wel de kolom 'Betaling in 2018 met betrekking tot 2018' per gemeente/aanbieder voor trajecten met betalingen in 2018. Hierbij uitgaande van het gehele jaar 2017 waarin het bedrag al dan niet 'terug-geëxtrapoleerd' kan worden naar peildatum 31-10 (op basis van *10/12)
Databron	Gegevens vergoedingen uitbetaald in 2017 en 2018.
Benodigde informatie	

Aanvullende analyse o.b.v. gemeentedata - Hoofdstuk 7 Stapeling en garantieperiode	
Omschrijving analyse	— Op basis van het tabblad 'Cliënten 2018' is bepaald hoeveel cliënten meerdere hersteltrajecten geïndiceerd hebben gekregen (dus waar sprake is geweest van stapeling) welke ook zijn uitbetaald en bij welke cliënten een nieuw traject is gestart binnen de garantieperiode.
Analyse-stappen	De volgende trajecten worden als gestapeld gecategoriseerd: — Trajecten met een gelijke startdatum. — Hersteltrajecten die zijn gestart binnen de looptijd van een eerder traject. Voor de financiële impact berekening is uitgegaan van de volgende aannames: — Bij trajecten met eenzelfde startdatum is de laagste vergoeding (voorzichtigheidsprincipe) meegenomen in de impactberekening — Bij trajecten met een startdatum binnen de looptijd van een eerder traject startdatum is de laatst (of de latere betaalde vergoedingen meegenomen) in de impactberekening. De volgende trajecten worden als 'nieuw traject binnen garantieperiode' gecategoriseerd: — Als er voor een cliënt binnen 4 maanden (120 dagen) na de 'stop' van een traject een nieuw traject is opgestart valt dit binnen de garantieperiode (dit mag alleen na toestemming van de gemeente, deze kwantitatieve gegevens zitten echter niet in de data). — Trajecten die voldoen aan het bovenstaande, daarvan worden de bedragen behorend bij het tweede traject bij elkaar opgeteld.
Databron	Template gemeenten (tabblad cliënten 2018)
Benodigde informatie	

Aanvullende analyse o.b.v. gemeentedata - Hoofdstuk 7 In welke gevallen is onterecht een 30%-factuur uitbetaald en welk bedrag is hiermee gemoeid?	
Omschrijving analyse	— Als sprake is van het afsluiten van het hersteltraject, waarbij de doelen behaald zijn, dan is het mogelijk om in totaal 100% te declareren. Dit is te herkennen aan de code 31 – 'levering is volgens plan beëindigd' – in het 307-bericht (stopbericht). — Als sprake is van het voortijdig afbreken van een traject, mag de laatste 30% van het traject niet gedeclareerd worden. Concreet houdt dit in dat voor deze trajecten in totaal 70% gedeclareerd kan worden. Het voortijdig beëindigen is te herkennen aan de codes 20, 32, 33, 34 en 35 in het 307-bericht (stopbericht). Het is natuurlijk aan de gemeente om te beoordelen of een uitzondering noodzakelijk is.
Analyse stappen	— Analyseren in welke gevallen bij hersteltrajecten met afsluitcodes 02, 32, 33, 34 en 35, 100% van het tarief behorend bij productcode (normbedrag) is uitbetaald. — Van deze hersteltrajecten wordt het deel van de vergoeding boven 70% van het normbedrag bij elkaar geteld.
Databron	Template gemeenten 100% tarieven van hersteltrajecten
Benodigde informatie	

Aanvullende analyse o.b.v. gemeentedata - Hoofdstuk 7 Type verwijzers	
Omschrijving analyse	Analyse naar type verwijzers: — De verdeling laat zien hoe de %-verdeling van type verwijzers per traject (en intensiteit) is.
Analyse stappen	1. Per type verwijzer bepalen van verdeling van het aantal (unieke) cliënten (in %) per type product (totaalniveau) voor herstel- en duurzame trajecten. 2. Per type verwijzer bepalen van verdeling van het aantal (unieke) cliënten (in %) per type product per aanbieder voor herstel- en duurzame trajecten.
Databron	Template gemeenten
Benodigde informatie	

B Bijlage – Diverse verdiepende analyses

B.1 Analyse marktaandeel (o.b.v. schadelast)

Onderstaande tabel laat de verschuiving in marktaandelen zien voor de top 10 van zorgaanbieders met het grootste marktaandeel. De tabel laat zien dat het totale marktaandeel van de zorgaanbieders Jeugdhulp Friesland, Reik, Accare, GGZ Friesland en Fier van 2017 naar 2018 verschuift van 57% naar 53%.

Marktaandeel zorgaanbieders o.b.v. schadelast			
Zorgaanbieder	Marktaandeel 2017	Marktaandeel 2018	Mutatie
Jeugdhulp friesland	28,8%	17,0%	-11,8%
Stichting reik	14,5%	13,2%	-1,4%
Accare	6,7%	12,9%	6,3%
Ggz friesland	5,4%	8,3%	2,9%
Stichting de driestroom	3,2%	2,4%	-0,7%
Stichting fier fryslan	2,1%	2,0%	-0,1%
Caggb buitenpost	0,8%	1,9%	1,1%
J.p. van den bent stichting	1,7%	1,8%	0,0%
Zol-zorgoplossingen	1,4%	1,8%	0,4%
Stichting bezinn	4,1%	1,3%	-2,7%
OVERIG	31,4%	37,4%	6,1%

Tabel 1: Marktaandeel

B.2 Analyse verwijzers

Onderstaande tabellen tonen de verwijzers van de cliënten die jeugdzorg ontvangen. In tabel 2 is weergegeven hoeveel cliënten (aantallen en procentuele verdeling) afkomstig zijn van welk verwijstype.

Verwijstypes zorg met betrekking tot productcodes 2018								
	1-gemeente	2-huisarts	3-jeugdarts	4-gecertificeerde instelling	5-medisch specialist	6-zelfverwijzer of geen verwijzer	7-anders of onbekend	8-rechter of raad kindbescherming of off justitie
Aantal cliënten	1.944	4.843	850	801	493	41	2.265	113
Relatief	17%	43%	7%	7%	4%	0%	20%	1%

Tabel 2: Verdeling verwijstypes

Het blijkt dat de meeste cliënten (43%) door de huisarts worden doorverwezen, gevolgd door de gemeente zelf in 17% van de gevallen. Van zo'n 20% is de verwijzer anders of onbekend.

Tabel 3 geeft daarnaast aan in welke intensiteit klasse deze cliënten vervolgens zijn ingeschaald. Deze inschaling wordt door aanbieders zelf gedaan op basis van intake en diagnose. Dit ligt buiten de invloedssfeer van de verwijzer.

Friese Gemeenten

Rapportage inzake onderzoek kostenontwikkeling jeugdzorg Friesland 2017 - 2018
29 maart 2019

Verwijstype per intensiteit voor zorg met betrekking tot productcodes 2018								
Intensiteit	1-gemeente	2-huisarts	3-jeugdarts	4-gecertificeerde instelling	5-medisch specialist	6-zelfverwijzer of geen verwijzer	7-anders of onbekend	8-rechter of raad kinderbescherming of off justitie
A	6%	17%	14%	8%	28%	44%	9%	2%
B	9%	19%	20%	8%	15%	7%	12%	3%
C	11%	26%	22%	13%	17%	15%	19%	16%
D	22%	25%	25%	22%	21%	17%	23%	33%
E	20%	7%	7%	19%	8%	2%	13%	22%
F	25%	5%	9%	26%	10%	15%	18%	23%
G	5%	0%	3%	3%	1%	0%	4%	0%
H	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%
I	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%

Tabel 3: Verwijstype per intensiteit

Tabel 3 laat zien dat cliënten die door de huisarts worden doorverwezen veelal in de lage intensiteiten worden ingeschaald. De cliënten die door gemeenten worden doorverwezen worden vaker in de hogere, en daarmee duurdere, intensiteit klassen ingeschaald.

Het bovenstaande laat wel zien dat huisartsen de meeste cliënten doorverwijzen, maar dat dit met name trajecten betreffen die door aanbieders in een lage intensiteit worden ingeschaald.

B.3 Andere aanbieders

Uit tabel 4 blijkt dat er ook aanbieders zijn die geen of beperkt trajecten inschalen in intensiteit A, B en C. Onderstaande aanbieders zijn op genoemd kenmerk geselecteerd, maar dit betreft niet de volledige lijst met aanbieders die hieraan voldoen. In de laatste kolom van de tabel is per aanbieder aangegeven hoeveel unieke cliënten zij in zorg hebben gehad.

Inschaling trajecten in intensiteiten - andere zorgaanbieders										
Zorgaanbieder	Intensiteiten									
	A	B	C	D	E	F	G	H	#	
Ad rem coaching	0%	0%	6%	24%	29%	41%	0%	0%	17	
Amigo	0%	0%	0%	0%	47%	53%	0%	0%	32	
Auti-start b.v.	0%	0%	0%	26%	37%	37%	0%	0%	19	
Aventura	0%	0%	0%	9%	82%	9%	0%	0%	11	
Bureau trinitas	0%	0%	0%	43%	29%	29%	0%	0%	14	
Horizon begeleiding bv	0%	0%	0%	11%	22%	68%	0%	0%	37	
Hospescoaching	0%	0%	0%	35%	54%	12%	0%	0%	26	
Innzorg	0%	0%	0%	78%	22%	0%	0%	0%	9	
Smelnezorg	0%	0%	0%	3%	28%	69%	0%	0%	29	
Yvonne medema	0%	0%	5%	24%	38%	33%	0%	0%	21	
Zorggroep samen	0%	0%	0%	13%	0%	88%	0%	0%	8	

Tabel 4: Verdeling intensiteit – aanbieders die beperkt lage intensiteiten inschalen

Het zorgaanbod van deze aanbieders zou kunnen verklaren of bovengeschetste beelden logisch zijn.

Friese Gemeenten

Rapportage inzake onderzoek kostenontwikkeling jeugdzorg Friesland 2017 - 2018
29 maart 2019

B.4 Analyse inschaling intensiteiten zorgboerderijen

De onderstaande dwarsdoorsnede toont de verdeling van intensiteiten bij zorgboerderijen⁶. Hieruit blijkt dat beperkt wordt ingeschaald in intensiteit A, B en C. Er zijn echter ook vier zorgboerderijen die geen trajecten met intensiteit E en F hebben.

Inschaling trajecten in intensiteiten - zorgboerderijen							
Zorgaanbieder	Intensiteiten						#
	A	B	C	D	E	F	
Berne wille zorgboerderij	3%	11%	17%	28%	33%	8%	36
Biggetje t v.o.f. zorgboerderij	0%	0%	0%	33%	33%	33%	3
Dag- en zorgboerderij jeltelhof	0%	0%	0%	40%	60%	0%	5
Donia state wester zorgboerderij	0%	33%	0%	0%	0%	67%	3
Surein it zorgboerderij	0%	0%	0%	25%	0%	75%	4
V.o.f. zorgboerderij 't biggetje	0%	100%	0%	0%	0%	0%	1
Veldzicht zorgboerderij	0%	0%	0%	80%	20%	0%	5
Zorgboerderij buitenrust	0%	7%	14%	21%	29%	29%	14
Zorgboerderij de bokkesprong	17%	0%	67%	17%	0%	0%	6
Zorgboerderij de buorren	3%	13%	10%	13%	20%	40%	30
Zorgboerderij de lakenvelder	0%	0%	25%	50%	25%	0%	4
Zorgboerderij de lindelaar	0%	0%	0%	0%	0%	100%	2
Zorgboerderij de osseweide	0%	0%	0%	0%	100%	0%	1
Zorgboerderij de zwagemeer	0%	0%	50%	0%	0%	50%	4
Zorgboerderij donia state wester	0%	0%	0%	100%	0%	0%	2
Zorgboerderij veldzicht	0%	0%	0%	100%	0%	0%	2

Tabel 5: Verdeling intensiteiten – zorgboerderijen

⁶ Selectie betreft alle aanbieders die 'zorgboerderij' in de naam hebben opgenomen. Dit hoeft hierdoor geen volledige selectie van zorgboerderijen te zijn.

Friese Gemeenten

Rapportage inzake onderzoek kostenontwikkeling jeugdzorg Friesland 2017 - 2018
29 maart 2019

C Bijlage bij verantwoorde productie door aanbieders

In onderstaande tabel is de door aanbieders verantwoorde productie in 2017 (t/m Q4) weergegeven waarbij onderscheid is gemaakt naar de verschillende percelen.

Verantwoorde productie 2017							
Perceel	Fier	Accare	Reik	GGZ Friesland	JHF	Totaal	
Kortdurende ondersteuning	€ 1.589,04	€ -	€ 6.356,16	€ 10.140,00	€ 38.112,00		
JGGZ generalistisch	€ -	€ 48.928,81	€ -	€ 4.923,50	€ -		
JGGZ specialistisch	€ 1.213.691,32	€ 7.233.827,94	€ 32.202,05	€ 7.134.268,20	€ 5.387.602,72		
JAWBZ extramuraal	€ 10.926,30	€ -	€ 4.918.540,77	€ -	€ -		
JAWBZ intramuraal	€ 27.265,13	€ -	€ 8.099.855,36	€ 183.024,00	€ 1.152.702,26		
Dyslexie	€ -	€ -	€ -	€ -	€ 8.688,51		
JOH-crisis	€ -	€ -	€ -	€ -	€ 2.234.616,00		
JOH-pleegzorg	€ -	€ -	€ -	€ -	€ 12.692.614,79		
JOH-gespec. amb. zorg							
	€ 870.075,86	€ -	€ -	€ -	€ 6.993.615,27		
JOH-residentieel	€ -	€ -	€ -	€ -	€ 4.912.869,71		
JOH-dagbehandeling	€ 149.625,00	€ -	€ -	€ -	€ 8.805.976,35		
Inzet MDC-K (kortdurende ondersteuning)	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -		
ADHD	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -		
Fact	€ -	€ -	€ -	€ 931.855,00	€ -		
Totaal	€ 2.273.172,65	€ 7.282.756,75	€ 13.056.954,34	€ 8.264.210,70	€ 42.226.797,61	€ 73.103.892,06	
Totaal (excl. Dyslexie, JOH-crisis en JOH-pleegzorg)	€ 2.273.172,65	€ 7.282.756,75	€ 13.056.954,34	€ 8.264.210,70	€ 27.290.878,31	€ 58.167.972,76	